

Pomorski

ORAZ WYDAWNICTWA: **DZIEŃ BYDGOSKI - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA GDAŃSKA - GAZETA MORSKA**
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILEŃSKA : - : - : - : - : -

Redakcja i Administracja: Toruń, ul. Bydgoska 56. - Telefony redakcyjne: 10-91 ogólny (czynny w dzień i w nocy), 10-92 sekretarz redakcji, 10-93 redaktor naczelny. Telefony administracyjne: 10-94 biuro administracji, 10-95 kierownik administracji, 17-48 filia miejska administracji.
Filia Administracji: Królowej Jadwigi nr. 12/14, wejście od ul. Małe Garbary nr. 2. - Konto czekowe P. K. O. 160-315.

Musimy zdać egzamin życiowy

„...Ja, moi panowie, swój egzamin zdałem. Chciałbym natomiast, moi panowie, aby każdy z was, kładąc się do grobu, tak samo dumnie mógł o sobie te same słowa powiedzieć: „zdałem egzamin życiowy”.

Józef Piłsudski.
(Z przemówienia na Zjeździe Legionistów w r. 1922).

(ś.) Minał pierwszy tydzień żałoby. Skończyły się uroczystości żałobne. Z czoł naszych nie ustąpił wyraz smutku, ani z serc naszych wielki ból. Ale na myśl naszą napiera coraz bardziej to, co Józef Piłsudski nazwał „prawem bytowania”.

Musimy spojrzeć rzeczywistości w oczy. Bo tego przecież uczył nas zawsze i wszędzie. Uczył tego twardego spojrzenia w niemniej twarzą rzeczywistość najpierw tych, których wybrał jako swych najbliższych uczniów, a potem cały naród, bo i ten z biegiem czasu stał się Jego uczniem... Uczył nas wszystkich, że nie mająć jakowychś urojów doktrynerskich, nie wsłuchiwanie się w podszepty obcych konstrukcji ustrojowych, nie atawizmem przeszczepione formuły i nie teoretyczne programy, naginane przez doktrynerów do życia, mają być busolą i drogowskazem — a jedynie i wyłącznie ta realna i konkretna rzeczywistość, ta swoista potrzeba narodu i państwa, która stanowić ma kategoryczny imperatyw naszego postępowania.

W chwili więc, gdy ochłonęły nasze dusze z pierwszego naporu tego przegromnego bólu, jaki targnął nami na wieść o Jego zgonie, gdy „prawo bytowania” coraz bardziej domaga się, byśmy sobie uświadomili rzeczywistość polską bez Niego — musimy, zrywając się z patosu żałobnego, unikając przyoblekania myśli w spowicia frazeologii, znaleźć odpowiedź na wyłaniające się z dusz milionów obywateli pytanie: co dalej?

Pytanie to nowe, zaprawdę po raz pierwszy zaprzatające nasze umysły. Nie potrzebowaaliśmy go stawiać, póki On żył...

Bo przyzwyczailiśmy się przez dwadzieścia lat ostatnich życia narodu — najpierw my, którzyśmy na Jego zew ruszyli do boju o niepodległość, a potem stopniowo wszyscy w wolnej Polsce, i ci, co w Nim widzieli Wodza Narodu, i ci, co przeciwstawiali Mu własne doktrynerstwo lub co gorsze złą wolę — że nad wszelkimi wielkimi problemami Rzeczypospolitej unosi się Jego czujne oko i wszystkim, co w Polsce się dokonuje, steruje Jego mocna ręka.

Całe brzemie odpowiedzialności — bez względu na to, że dzielił je chciał i chętnie dzielił z innymi — całe to moralne brzemie spoczywało wyłącznie na Jego barkach.

Spoczywało na Nim wtedy, gdy najwyższe podejmował decyzje — wtedy, gdy mówił, gdy pisał — wtedy nawet, gdy milczał w belwederskiej samotni.

Dziś idziemy w życie — bez Niego. Dziś to brzemie z bark Ołbrzyma i Genjusza przenieść się musi i rozłożyć — w czynie i w odpowiedzialności — może na więcej ramion i więcej głów. Ze zbyt bliskiej jeszcze na sprawy patrzymy perspektywą, aby uświadomić sobie wielkość tego zadania.

Jak temu podołamy?

Wicepremier brytyjski Baldwin odpowiada na mowę Hitlera

Debata w sprawie zbrojeń powietrznych w Izbie Gmin

London, 22. 5. (PAT.) Otwierając debatę izby gmin w sprawie zbrojeń, Baldwin oświadczył: **Nastąpił zgon nieodżałowanej pamięci Marszałka Piłsudskiego. Pragnę wyrazić narodowi polskiemu w imieniu parlamentu angielskiego kondolencję.**

Następnie mówca przeszedł do mowy **kanclerza Hitlera**. Mówca powołuje się na apel Wielkiej Brytanji do Niemiec z dn. 2 maja, wzywający do konkretnego działania i usunięcia trudności i niebezpieczeństwa, grożącego pokojowi, a także do przywrócenia zaufania na świecie. Mowa kanclerza Hitlera,

wyłoszona wczoraj jest m. in. **odpowiedzią na ten apel.**

Kanclerz Hitler sprecyzował stanowisko Niemiec w stosunku do zagadnień bardzo doniosłych. Uważam, że oświadczenie to posiada wielką wagę. Rozwój sytuacji obecnej zależy od rozsądku. Wielka Brytanja ma do odegrania doniosłą rolę i uczynimy wszystko, co jest w naszej mocy **na rzecz osiągnięcia umowy międzynarodowej.** Oświadczenie kanclerza Hitlera, że Niemcy zamierzają ograniczyć niemieckie siły zbrojne do poziomu innych mocarstw zachodn. **zgodne są z tezami brytyjskimi.**

Kanclerz Hitler podkreślił, że w drodze umów z mocarstwami zainteresowanymi byłoby możliwe nie tylko ustalenie, a nawet **ograniczenie tych zbrojeń.** Dalej Baldwin zwrócił uwagę na oświadczenie kanclerza Hitlera, że Niemcy gotowe są przedyskutować, a następnie wziąć udział **w konwencji lotniczej**, która stanowiłaby uzupełnienie Lokarna. Rząd brytyjski przywiązuje wielką wagę do tych ustępów przemówienia kanclerza Hitlera, które wskazują, że kanclerz podziela nasze stanowisko. Przyjmujemy oświadczenie kanclerza Hitlera w tej sprawie jako pomoc, udzieloną do powszechnego uregulowania zagadnienia, które było przedmiotem deklaracji londyńskiej.

Przechodząc do zagadnień **obrony narodowej**, Baldwin wyraził nadzieję, że izba i kraj unikną wszelkiej polemiki na temat tego zagadnienia. Jeżeli Wielka Brytanja powstrzymała swoje zbrojenia w nadziei, że nastąpi powszechne ograniczenie zbrojeń, to jednak żaden rząd brytyjski nie mógłby zaniedbać tego, co jest zagadnieniem obrony narodowej Wielkiej Brytanji oraz jednocześnie kwestją wykonania przez nią zobowiązań, wynikających z paktu Ligi Narodów.

Wiemy, że wszystkie nasze zbrojenia będą użyte **jedynie i wyłącznie przeciwko napastnikowi.** Świadomość, że możemy wykonać nasze zobowiązania doda odwagi wszystkim pragnącym żyć w pokoju i odwrócić innych, którzy nie obecnie, ale w przyszłości, w momencie naprężenia, mogliby próbować zapomnieć o swoich zobowiązaniach, wynikających z paktu Ligi Narodów i paktu Kelloga. Podana przezemnie w listopadzie liczba samolotów niemieckich była **zgodna z prawdą.** Jednak myliłem się całkowicie co do przyszłości, ponieważ nikt nie miał żadnego pojęcia o przyszłej produkcji, do której mogły dojść Niemcy w następnym półroczu.

Przypominając, że kanclerz Hitler dążyć będzie pod względem lotniczym **do osiągnięcia stanu lotnictwa francuskiego**, Baldwin oświadczył, że wyliczenie to stanowi podstawę dla Wielkiej Brytanji **do utrzymania 1500 samolotów w pierwszej linii.** Baldwin dodaje, że cyfra 1500 stanowi liczbę samolotów Francji nie mówiąc o kolonjach.

Zkolei Baldwin przechodzi do organizacji **przemysłu wojennego** i wskazuje, że Wielka Brytanja pod tym względem ma bardzo wiele do zrobienia. Jeżeli chodzi o szybkość produkcji maszyn, Wielka Brytanja może wytrzymać konkurencję z każdym krajem. Nie pozostałbym w tym rządzie, któryby nie przedsięwziął zarządzeń również energetycznych, jak te, które czynimy obecnie. Dodatkowe kredyty budżetowe będą przedstawione później. W końcu mówca wyraża nadzieję, że przez stopniowe ożywienie wzajemnej wymiany towarów **nowróci zaufanie.**

Zakończenie prac ogólnych nad projektami ordynacji wyborczej

(o) Warszawa, 22. 5. (Tel. wł.) Wczoraj połączone grupy konstytucyjne Sejmu i Senatu **zakończyły obrady nad projektami ordynacji wyborczej** do ciał ustawodawczych i **ustaliły treść podstawowych zasad tych projektów.**

W piątek grupy konstytucyjne Sejmu i Senatu wznowią swe prace nad projektem ordynacji wyborczej do Senatu i projektem ustawy o wyborze **Prezydenta Rzplitej.** Zakończenia prac spodziewać się należy w końcu bieżącego tygodnia.

Roboty publiczne na Pomorzu i w Wielkopolsce

Z Funduszu Pracy przeznaczono na ten cel przeszło 5 milj. zł

(o) Warszawa, 22. 5. (Tel. wł.) Na roboty publiczne w województwach zachodnich, **Wielkopolsce i na Pomorzu** Fundusz Pracy przeznaczył ogółem **złotych 5.358.000.** Z sumy tej na roboty drogowe samorządowe i państwowe przypada 2.949.000 złotych, na roboty wodno-regulacyjne 250.000 zł, na roboty meljoracyjne i obwałowanie rzek 918.000 zł i na inwestycje miejskie 1.241.000 zł.

Zaznaczyć należy, że roboty, związane z inwestycjami miejskimi prowadzą

samorządy miejskie również z własnych funduszy. Fundusz Pracy do dnia 21 bm. wyasygnował na oba województwa zachodnie na ten cel zł 1.187.000.

Na terenie Pomorza w zakresie inwestycji miejskich finansowanych przez F. P. rozpoczęto **rozbudowę kanalizacji w Tczewie i Starogardzie budowę gimnazjum w Działdowie, rozbudowę kanalizacji w Grudziądzu, budowę szpitala w Brodnicy i t. d.**

Orkan szalał w okolicy Tarnowa

Grad wielkości kurzego jaja poranił ludzi

Tarnów, 21. 5. (PAT.) Nad południową i środkową częścią powiatu dąbrowskiego przeszła niezwykle gwałtowna burza **połączona z gradobiciem.** Chwilami burza przybierała rozmiary orkanu. Orkan był tak gwałtowny, że w wielu miejscach powyrywane zostały drzewa z korzeniami. Na terenie nawiedzonym przez burzę zniszczo-

nych zostało 14 domów mieszkalnych, 75 stodół, 10 chlewów. Poza tym wielka liczba domów została uszkodzona.

Padający w czasie burzy grad wielkości kurzego jaja poczynił poważne szkody w zasiewach. W całej okolicy grad powybił 30 proc. szyb. Kilka osób zostało zranionych.

Jakim korytem popłyną pchnięte przez nas dalsze losy Rzeczypospolitej, gdy zabrakło im i tak przyzwyczajonej do tego psychice narodu — najwyższego moralnego Autorytetu, którego sztucznie nikt wytworzyć nie potrafi, ani nie zamierza.

Oto są pytania, nasuwające się każdemu obywatelowi. Pytania, do których my, ludzie obozu Marszałka Piłsudskiego, szczerze się przyznajemy...

Ponad wszystkim stoi — **prawo.** Mamy je. Mamy w nowej Konstytucji, ustalającej prawną odpowiedzialność i rozłożenie praw i obowiązków w Państwie.

Nowa Konstytucja jest ramą — po-

wiedzmy szczerze i otwarcie — **ramą młodą, acz celową i silną.**

W ramę tę trzeba teraz tchnąć tę treść, która wypełni odtąd nasze życie: **wolę spełnienia jaknajlepszego obowiązku ze strony każdego Polaka.**

Odpowiedź na pytania, dręczące dusze nasze — leży tylko w nas samych.

I to nietylko w tych, co u boku Komendanta szli przez swe młodzieńcze i męskie lata życia, przez dolę i niedolę, przez lata upokorzeń i chwały, przez lata zmagania walk i twórczej pracy państwowej — lecz w trzydziestu trzech milionach obywateli Polski.

Tej prawdzie trzeba śmiało spojrzeć w oczy — i „zdać egzamin życiowy”.

Dziś na stronie 10-tej pełna tabela wygranych Loterii

Dzień P. Prezydenta R. P.

Warszawa, 22. 5. (PAT). P. Prezydent Rzplitej przyjął dziś po południu na 2-godzinnej łącznej audjencji p. prezesa Rady Ministrów **Walerego Ślawka**, generalnego inspektora sił zbrojnych **Rydzę - Śmigłego** i ministra spraw zagr. **Becka**.

Uczczenie Marszałka Piłsudskiego przez przemianowanie Centralnego Instytutu W. F.

Warszawa, 22. 5. (PAT). Ministrowie: spraw zagr., wyzn. relig. i ośw. publ. w porozumieniu z ministrem spraw wewn. na wniosek wiceprzewodniczącego Rady Naukowej **W. F. generała Rouperta** wydali następujące zarządzenie:

Dla uczczenia pamięci Zmarłego Marszałka **Józefa Piłsudskiego** zarządza się przemianowanie Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie na **Białanach** w Centralny Instytut Wychowania Fizycznego im. Pierwszego Marszałka Polski **Józefa Piłsudskiego**. Zarządzenie obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Dalsze trzy olbrzymy powietrzne będą wybudowane w Rosji

Moskwa, 21. 5. (PAT.) Na wniosek żołnierzy armii czerwonej i robotników okręgu charkowskiego rozpoczęto budowę samolotów olbrzymów typu „Maksim Gorkij”. Otrzymają one nazwy „**Kirow**”, „**Klim**” i „**Woroszyłow**”. Samoloty te będą budowane oprócz trzech samolotów olbrzymów, których budowę postanowił komitet centralny partii komunistycznej i rząd.

13 punktów programowych kanclerza Hitlera

Dalszy ciąg wielkiej mowy wtorkowej w Reichstagu

W dalszym ciągu swej mowy, której pierwszą część zamieściliśmy w numerze wczorajszym, kanclerz Hitler przeszedł do stosunków, panujących w Austrii. Tutaj podkreślił, że zasada postępowania rządu Rzeszy polega nie na mieszanju się Rzeszy do spraw austriackich, lecz na **zapewnieniu Austrii swobodnego stanowienia o sobie**, niezależnie od wpływu trzecich państw. Reasumując swe wywody streścił kanclerz w trzynastu punktach obecne stanowisko rządu Rzeszy.

1) Rząd Rzeszy odrzuca postanowienia genewskie, powzięte w dniu 17 marca b. r. Przez postanowienie to dokonano nowej dyskryminacji, która uniemożliwiła rządowi Rzeszy powrót do instytucji genewskiej. Dla powrotu tego uważa rząd Rzeszy za konieczne doprowadzenie do jasnego rozdziału pomiędzy traktatem wersalskim, zbudowanym na podziale państw na zwycięzców i zwyciężonych, a Ligą Narodów, która zbudowana być winna na równouprawnieniu wszystkich jej członków.

2) Rząd Rzeszy zwołał się od artykułów traktatu, które naskutkiem jednostronnego obciążenia Rzeszy stanowią dyskryminację narodu niemieckiego po wieczne czasy. Zwolnienie to nastąpiło w wyniku niedopełnienia zobowiązania rozbrojenia przez inne państwa.

3) Rząd Rzeszy ma zamiar nie podpisywać żadnego układu, który wyda mu się niewykonalny. Dotrzymywać będzie natomiast każdego dobrowolnie podpisanego układu niezależnie od tego, czy podpisany został przed objęciem władzy przez narodowych socjalistów. Dlatego też wykonywać będzie zwłaszcza wszystkie zobowiązania, wynikające z traktatu locarnńskiego, dopóki inni partnerzy tego paktu ze swej strony gotowi będą wypełniać ten pakt. Rząd Rzeszy widzi w uznawaniu strefy demilitaryzowanej niebywałe ciężki przyczynę do uspokojenia Europy. Tem niemniej widzi się zmuszony zwrócić uwagę, że stałe powiększanie wojsk z drugiej strony nie może być uważane za uzupełnienie tych właśnie usiłowań Niemiec.

4) Rząd Rzeszy gotów jest każdego czasu wziąć udział w systemie zbiorowej współpracy dla zapewnienia pokoju europejskiego. Uważa jednak za konieczną zasadę rozwoju przez umożliwienie traktatowej rewizji, jako elementu, zapewniającego pokój.

5) Rząd Rzeszy uważa, że rozwój współpracy europejskiej nie da się przeprowadzić w formie jednostronnie narzuconych warunków.

6) Rząd Rzeszy zasadniczo gotów jest zawrzeć pakt o nieagresji ze wszystkimi państwami sąsiadującymi i uzupełnić pakt ten drogą postanowień, zmierzających do izolowania napastnika i zlokalizowania ewentualnego ogniska konfliktu. Przedewszystkiem gotów jest rząd Rzeszy przyjąć wszelkie zobowiązania, mające na celu ograniczenie dostarczania broni tak w czasie pokoju, jak i podczas wojny.

7) Rząd Rzeszy gotów jest dla uzupełnienia paktu locarnńskiego zgodzić się na układ lotniczy i wszcząć dyskusję na ten temat.

8) Rząd Rzeszy podał do wiadomości publicznej rozmiary programu rozbudowy nowej armii niemieckiej i pod żądaniem wa-

Komenda I Brygady,
Leg. Pol. nr. 994.

Rozkaz

Żołnierze!
Na krótki czas rozstaję się z wami, powołany do innych czynności. **W WYPRÓBOWANE RĘCE, W RĘCE PPULK. ŚMIGŁEGO-RYDZA ODDAJĘ KOMENDĘ NAD WAMI**, wiedząc, że otoczycie go tem samym zaufaniem i miłością, z jaką odnosiliście się do mnie. Wiem, że nieraz będzie wam ciężko i smutno mi, że z wami wtrędy nie będę, gdyż wtedy najbardziej wam pomóc mogę.

Żołnierze! Żądam jednak od was, **ABYŚCIE I BEZEMNIE WYSOKO TRZYMALI SZTANDAR NASZEGO ODDZIAŁU**, z którym zrosło się tyle serdecznych nadziei Polski. Bataljonowi 5 za orężne i doskonałe zachowanie się w ostatnim boju w Hulewiczach wyrażam podziękowanie i głębokie uznanie.

Rozkaz niniejszy przeczytać w kompaniach, szwadronach, bateriach i instytucjach Brygady.

Kowel, 19 września 1915.

J. PIŁSUDESKI, M. P.

Za zgodność: **Nałęcz, ppor.**

Przedrukowano z akt I p. art. pol. Leg. Pol. Znajduje się w Archiwum Wojskowym.

Hołd parlamentu węgierskiego dla Marszałka Piłsudskiego

Budapeszt, 22. 5. (PAT). Na dzisiejszym posiedzeniu izby wyższej, marszałek izby **Szehenyi** wygłosił przemówienie, poświęcone pamięci **Marszałka Piłsudskiego**.

Członkowie izby wysłuchali przemówienia stojąc. Na wniosek marszałka izby wysłano na ręce marszałka senatu **Rackiewiczza** telegram kondolencyjny.

Zapowiedź dymisji gabinetu czeskosłowackiego

Praga, 22. 5. (PAT). Dzisiejsza rada ministrów postanowiła, że gabinet poda się do dymisji po przeprowadzeniu dru-

giego i trzeciego skrutynjum niedzielnych wyborów, to znaczy z początkiem przyszłego tygodnia.

runkiem nie odstąpi od tego programu. Na lądzie, powietrzu, ani na morzu nie widzi on żadnego zagrożenia innych narodów przez wykonanie tego programu.

Rząd Rzeszy gotów jest każdej chwili przyjąć ograniczenia swych zbrojeń, o ile zobowiązania takie przyjęte zostaną również przez inne państwa. Rząd Rzeszy powiadał już o specjalnych ograniczeniach, jakie uznał za wskazane, w siłach lotniczych Niemiec przed ustanowieniem parytetu z pozostałymi narodami zachodnimi, celem określenia poziomu, którego dotrzymanie gwarantowane będzie przez Niemcy. Flota niemiecka ograniczona do 35 proc. marynarki brytyjskiej, stoi jeszcze o 15 proc. poniżej calokształtu tonażu francuskiego. Rząd Rzeszy oświadcza zobowiązując, że jest to poziom ostateczny. Niemcy nie mają ani zamiaru, ani konieczności, ani zasobów, by występować na drogę rywalizacji w dziedzinie floty wojennej. Rząd Rzeszy uznaje jednak ze swej strony, że imperium brytyjskie dla zabezpieczenia granic swych odległych dominjów musi posiadać większą flotę wojenną.

9) Rząd Rzeszy gotów jest brać czynny udział we wszystkich usiłowaniach, prowadzących do praktycznego ograniczenia zbrojeń, do czego jedyną możliwą drogą widzi w powrocie do idei dawniejszej konwencji genewskiej Czerwonego Krzyża. Zasadnicze zniesienie lotnictwa przy równoczesnym utrzymaniu możliwości bombardowania uważa Rząd Rzeszy za błędne i niecelowe. Uważa on natomiast, że możliwe byłoby

międzynarodowe uniesienie pewnych rodzajów broni. Powinno to dotyczyć przede wszystkim bomb, gazów, materiałów palnych i wybuchowych w ich użyciu poza strefą bojową.

10) Rząd Rzeszy gotów jest zgodzić się na każde ograniczenie, które doprowadzi do wykluczenia broni najcięższego kalibru, a zatem przede wszystkim najcięższej artylerii i ciężkich tanków.

11) Rząd Rzeszy wyraża gotowość ograniczenia również kalibru artylerii na statkach wojennych, krążownikach i torpedowcach. Również gotów jest zgodzić się na międzynarodowe ograniczenia wielkości statków wojennych oraz pojemności łodzi podwodnych.

12) Rząd Rzeszy uważa, iż wszelkie próby doprowadzenia do międzynarodowych układów pozostaną bez znaczenia, dopóki nie zostaną wprowadzone odpowiednie zarządzenia, celem ukroczenia zaturwania opinii publicznej wszystkich narodów przez nieodpowiedzialne elementy i to zarówno w słowie, jak i w piśmie, filmie i teatrze.

13) Rząd Rzeszy gotów jest każdej chwili zgodzić się na międzynarodowy układ, który zakaze i uniemożliwi wszelkie próby mieszanja się zewnątrz do spraw innych państw. Musi on jednak równocześnie domagać się, by tego rodzaju regulacja działała międzynarodowo i była korzystna dla wszystkich państw.

W zakończeniu podkreślił kanclerz, że największym pragnieniem Niemiec jest utrzymanie pokoju na świecie.

Za sprzeniewierzenie pieniędzy służbowych skazał sąd gdyński defraudanta na 4 lata więzienia

Wczoraj przed Sądem Okręgowym w Gdyni toczył się proces przeciw b. kierownikowi PW. i WF. **Stanisławowi Chłodnickiemu**, oskarżonemu o sprzeniewierzenie 23.000 zł z funduszy służbowych.

Trybunał w składzie wiceprezesa **S. O. Mirzy-Kryczyńskiego** i sędziów dr. **Połońca** i **Karasiewiczza** uznał winę oskarżonego za udowodnioną i ogłosił wyrok

skazujący go na 4 lata więzienia, pozbawienie praw obywatelskich przez 8 lat, 5000 zł grzywny i ponoszenie kosztów sądowych.

Na poczet kary zaliczono skazanemu 6 miesięcy aresztu śledczego.

Obrońca oskarżonego adw. **Płócienniak** zapowiedział wniesienie apelacji.

Wyrok ten wywołał w Gdyni duże poruszenie.

Ustalenie nowych cen za produkty rolne wywożone do Wolnego Miasta Gdańska

W związku z dewaluacją guldena gdańskiego i konieczności ustalenia nowych cen za produkty rolne dopuszczone do wywozu na teren Wolnego Miasta Gdańska, w rokowańach, przeprowadzonych w ostatnich dniach pomiędzy stroną gdańską i polską ustalono następujące ceny:

za ziemniaki dostarczone do 15 czerwca 1935 r. 5 guldenów franco Gdańsk za 100 kg. za mleko 0,12 guldena za jeden litr franco Gdańsk, przy ustalonym kontyngencie

dostaw mleka w czasie od 1 maja do 15 czerwca 1935 r. w kwocie 920.000 ltr. O ile powyższy kontyngent 920.000 ltr w tym okresie zostanie przekroczony, to za ilości ponad 920.000 ltr, ustalona została cena 0,08 guldena za jeden litr franco Gdańsk.

za bydło rogate 66 guld. za 100 kg franco Gdańsk.

za trzodę chlewną 72 guld. za 100 kg franco Gdańsk.

Przy powyższych cenach ustalony został

Rozmowy dyplomatów w Genewie

Genewa, 22. 5. (PAT). Minister **Laval** poświęcił dużą część dnia dzisiejszego rozmowom na temat zatargu włosko-abisyńskiego, który w dalszym ciągu jeszcze się znajduje na dalszym punkcie. Rano minister **Laval** odbył konferencję z delegatem Anglii **Edenem**, a po sesji Rady Ligi konferował z baronem **Aloisim**. Wieczorem minister **Laval** podejmował delegat Anglii i Włoch obiadem

Zaden zrzeszony dziennikarz nie może współpracować w „Gazecie Warszawskiej”

(o) **Warszawa**, 22. 5. (tel. wł.) Zarząd Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich odbył dziś posiedzenie, na którym uchwalono rezolucję w sprawie „Gazety Warszawskiej”. Rezolucja stwierdza na podstawie art. 2 i 16 statutu, iż współpraca członków Syndykatu w wydawnictwie „Gazeta Warszawska” jest niedopuszczalna.

Znowu 2 zakonnice niemieckie skazane na kary więzienia

Berlin, 22. 5. (PAT). Przed berlińskim sądem lawniczym rozpoczęła się dziś drugi z kolei proces o przekroczenie dewizowe dokonane tym razem przez dwie zakonnice, należące do zakonu **Augustynek**. Pod zarzutem przekroczenia dewizowych stoją przełożona zakładu **Marya Menke** oraz zarządczyni klasztoru **siostra Dohm**. Obie oskarżone przyznały się do winy, oświadczając, że nie zdały sobie sprawy z konsekwencji, jakie czyn ich pociągnie.

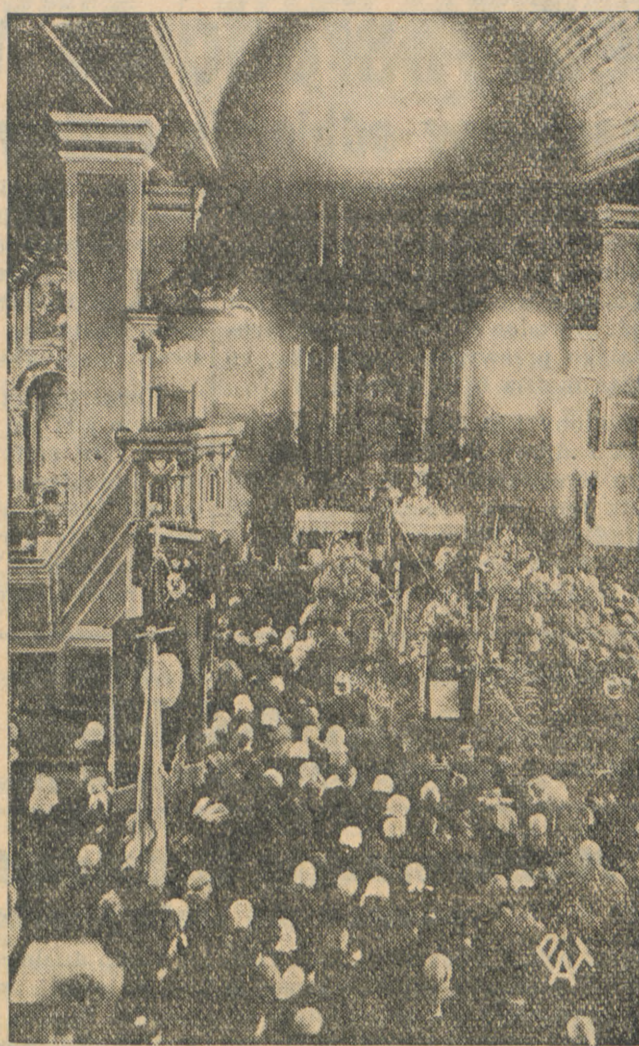
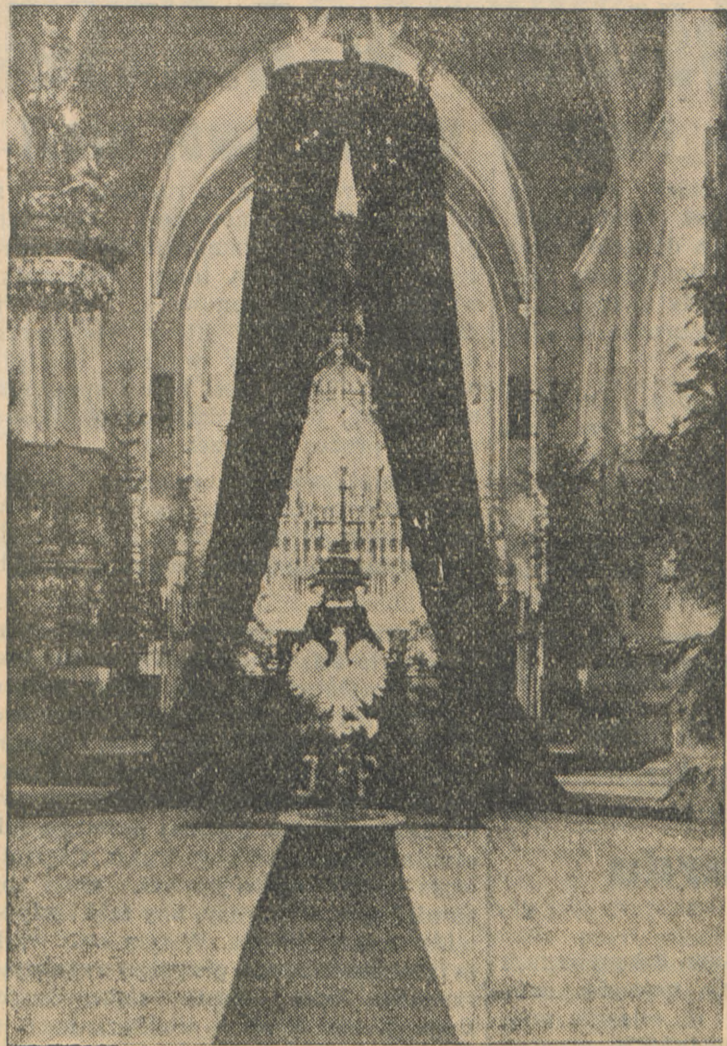
Obie oskarżone odpowiadają z więzienia śledczego i występują w strojach zakonnych. W godzinach wieczornych zapadł wyrok, skazujący przełożoną **Marję Menke** na 5 lat ciężkiego więzienia i 121.000 marek grzywny z zamianą w razie niewypłacalności na dalsze 12 miesięcy ciężkiego więzienia. Druga oskarżona **siostra Dohm** skazana została na 10 miesięcy więzienia oraz 1000 marek grzywny. Pozatem zarządono ściąganie 190.000 marek od klasztoru, do którego należały oskarżone.

Jak ukształtuje się kurs dolara w najbliższej przyszłości?

Wiadomości, jakie ostatnio nadeszły z Paryża co do dalszych losów dolara, budzą w sferach finansowych bardzo żywe zainteresowanie. Rzeczoznawcy twierdzą, że posunięcia, jakie nastąpiły niedawno w Stanach Zjednoczonych, zdają się wskazywać wyraźnie, iż Stany Zjednoczone znajdują się przed okresem nowych eksperymentów w dziedzinie kredytu, przygotowany bowiem został wielki program robót publicznych na sumę 5 miliardów dolarów, który ma przywrócić Rooseveltowi osłabioną w ostatnich czasach popularność wobec nadchodzących w przyszłym roku wyborów Prezydenta Stanów, nie można zaś tworzyć wielkiego planu robót publicznych, nie myśląc jednocześnie o sposobie ich sfinansowania. Jakimi drogami mogłoby ono pójść, wskazuje nowe prawo bankowe, dające państwu całkowitą władzę nad aparatem kredytowym. Wydaje się, że Stany Zjednoczone znajdują się w przededniu wielkiej inflacji kredytowej. Tego rodzaju krok z natury rzeczy musi się odbić w pierwszym rzędzie na kształtowaniu się kursu dolara.

Choć węg słyśmy się ostatnio różne bardzo oficjalne zapewnienia o stabilizacji wartości dolara, to jednak — w dobrze orientujących się w sferach finansjery światowej — traktowane są one jedynie jako manewr, mający za zadanie osłabienie granicy wrażenia wywołanego eksperymentem polityki gospodarczej Stanów Zjednoczonych. To też losy dolara, jak twierdzą w kołach finansowych, w najbliższej przyszłości są problematyczne.

Polski Przedodniczący Komisji Mieszanej Polsko - dańskiej. (—) **Dr. Esdon-Temski**.

W dalszym ciągu nadchodzą do nas zdjęcia z uroczystości żałobnych, jakie miały miejsce w całym kraju w dniu pogrzebu Marszałka Piłsudskiego. Na zdjęciach naszych widzimy uroczyste nabożeństwa żałobne w Czortkowie i Braślawiu, na które przybyła tłumnie ludność całego miasta oraz okolicznych wsi.

pierwsze siwe włosy

DYSKRETNE, NIEDOSTRZEGALNIE DLA OTOCZENIA MOŻNA USUNĄĆ ZA POMOCĄ ZUPEŁNIE NIESKODLIWYCH ŚRODKÓW REGENERATORA „ORIENTINE” KTÓRY NIE PLAMI, NIE BRUDZI, POZWALA NA WIECZNA ONDULACJE STOSOWANIE „ORIENTINE” NIE WYMAGA OCECZ POMOCY, A WIEC JEST DYSKRETNE I NIEDROGIE.

ORIENTINE
„PARF. d'ORIENT” WARSZAWA.

ZADAJCIE WIEC WSZĘDZIE TEN NIEZAWODNY ŚRODEK NA SIWE WŁOSY

samitnych poduszkach najwyższe odznaczenia Marszałka. Na przedzie granatowo-czarna wstęga orderu „Virtuti Militari”, za nią czerwona wstęga francuskiej „Legji Honorowej”. Niesie ją oficer francuski. Dalej oficer rumuński niesie najwyższe odznaczenia rumuńskie. I tak dalej przesuwają się korowód barwnych wstęg i gwiazd i krzyżów orderowych.

Dalej prowadzą konia Marszałka — kasztanowatej maści, prawdziwa kopia Jego wiernej „Kasztanki” z czasów legjonowych. Rząd koński kirem przykryty.

Dwoma długimi szeregami kroczy duchowieństwo: świeckie i zakonne. Zdaleka dochodzą już żałobne pienia.

W pewnym momencie wśród szpalców duchowieństwa ukazuje się ośmiu generałów, idących przyspieszonym krokiem na Wawel. W pierwszej dwójce maszerują obaj dowódcy dywizji pomorskich: generał Maxymowicz - Raczynski z Torunia i generał Sawicki z Grudziądza. Jest to ekipa generalska, która wniesie trumnę ze zwłokami Marszałka do katedry wawelskiej.

Tuż przed lawetą armatnią, na której spoczywają doczesne szczątki Komendanta, postępuje kilkunastu księży kościoła w szatach żałobnych. Prowadzi kondukt J. E. Arcybiskup-Metropolita krakowski ks. Sapieha w towarzystwie J. E. Biskupa Polowego ks. Gawliny. Powszechną uwagę zwraca kroczący na czele z wielkiem dostojstwem i godnością biskup obrządku grecko-katolickiego z Przemyśla ks. Kocylowski, przybrany w bogate szaty swego kościoła, z pastorałem w ręku, w złotej koronie na głowie, z długą, białą jak mleko brodą.

Zdaleka widać już działo, zaprzężone w sześć rosłych, czarnych koni, na którego lawecie spoczywa trumna Marszałka. Prowadzi zaprzęd major artylerji, sześciu oficerów trzyma konie za uzdy. Wojsko prezentuje broń. Wszystkie postacie po obu stronach ulicy nieruchomieją. Pochylają się nisko ku ziemi chłopskie sztandary, pod pomnikiem Kościuszkę zebrane. Oczy są utkwione w tej trumnie, koło której zeszkolona się dziś cała bolesć i żal osieroconego narodu i przez chwilę nie po nią nie widzą. Trumna owinięta jest flagą narodową, na niej spoczywa szara maciejówka Wodza, buława marszałkowska i szabla, ta sama, która jak niedługo szczerbiec Chrobrego, o bramy Kijowa przed laty symbolicznie uderzyła.

Tuż za trumną idzie w grubej żałobie wsparta na ramieniu generała Rydza-Smigłego Dostojna Wdowa. Wyniosła, szlachetna Jej sylwetka w czerni na długo pozostanie w pamięci wszystkich, którzy ją w tych dniach bólu i żałoby widzieli. Generał Sosnkowski prowadzi pod rękę starszą córkę Marszałka Wandę. Młodszą, Jagodę, prowadzi jeden ze Stryjów. Dalej idzie najbliższa rodzina.

Poprzedzany przez szefa protokołu hr. Romera idzie za trumną Pan Prezydent Rzeczypospolitej. Położyła się wysoka Jego postać, mądra i szlachetna, tak wszystkim dobrze znaną twarz zdołał wyrazić wagi i zadumy.

Rozpoczyna się pochód delegacji państw i rządów zagranicznych. W pierwszym szeregu idą Niemcy (kolejność dyktował alfabet według nazw francuskich poszczególnych państw). W szaro-oliwkowym mundurze, z lila wylogami, idzie premier Prus, Goering, obok niego dwóch generałów armji lądowej i admirał floty niemieckiej. Mieni się w oczach od barwnych mundurów, wstęg i orderów. Za Goeringiem idzie przedstawiciel Wielkiej Brytanji, marszałek polny lord Cavan we wspaniałym, czerwonym mundurze. Rzuca się w oczy

(Ciąg dalszy na stronie 4)

Delegacja Pomorza żegna Wodza Narodu W stolicy Piastów i Jagiellonów

III.

Zaczynają się chwile oczekiwania. Słońce pieści swymi promieniami pokryte patyną wieków mury dostojnego zamczyska wawelskiego. W głębi wylotu ulic, prowadzących pod wzgórze Wawelskie, widać falujące tłumy ludzi.

Tymczasem Wódz odbywa swą ostatnią wędrówkę po ulicach Krakowa. Zdaleka dochodzi tylko głos dzwonów. Pod Wawelem panuje narażenie cisza absolutna. Dwa szeregi wojska, wyciągnięte wzdłuż chodników, trzymają kordon.

Tak mija pewien czas, aż wreszcie już gdzieś blisko odzywa się suchy, szarpający nerwy werbel bębnowy. Orszak pogrzebowy zbliża się do Wawelu.

Na zakręcie ukazuje się wśród szpalceru wojska prosty drewniany krzyż. W tej samej chwili odzywa się w górze potężny a dźwięczny głos spiżu. To dzwon „Zygmunt”, który „onego czasu król kazał ułać”, wita z wysokiej wieży katedry wawelskiej swym królewskim głosem Tego, co nigdy korony nie nosił, a jednak miał nad duszami naszymi królowanie.

Kondukt żałobny powoli nadchodzi. A więc idzie najpierw wojsko — duma i ukochanie Zmarłego. Sztandary pulkowe krepą spowite. Piechota, groźna i malownicza zarazem, w szarych hełmach o linii zupełnie nowej, naszej, polskiej, jakby żywcem gdzieś ze średniowiecznych czasów wziętej, wykwipowana od stóp do głów w sprzęt polski, w polskich fabrykach polskimi rękoma zrobiony, maszeruje z chrzęstem powoli, rytm kroków znacząc szeregami ku górze wzniesionych bagnetów. Prezentuje się wspaniale. Obcy marszałkowie i generałowie, obecni na pogrzebie, mają na co patrzeć.

Dalej z wysoko wzniesionym ku górze sztandarem błękitno-żółto-czerwonym, również kirem spowitym, maszeruje kompanja 16 pułku piechoty rumuńskiej im. Marszałka Piłsudskiego. Idą trójkami w czarnych barankowych czapkach na głowach. Przy czapkach mają przypięte jakieś pióra kolorowe. Na naramiennikach świecą srebrne inicjały J. P. Oficerowie w błękitnych mundurach ze złotymi buljonami epoletów na ramionach.

Za Rumunami maszeruje oddział marynarzy. Granatowi chłopcy o twarzach, słonym wichrem spalonych, prezentują się świetnie. Na czele, z obnażoną szpadą w dłoni kroczy dowódca obrony wybrzeża, komandor Frankowski.

Za wojskiem idą wieńce, dziesiątki wieńców, różnych kształtów, różnych kolorów i różnych wielkości. Zwracają uwagę wieńce z błękitnych niezapomnianek od kombatantów francuskich, wielki wieńce ze szkarłatnych róż od

Mussoliniego, kilka wieńców niemieckich ze swastykami na szarfach i inn. Na końcu niosą piękny wieńce od Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Za wieńcami następuje korowód orderów. Trzynastu oficerów niesie na ak-

* * *

Pamiętna noc wiosenna, gdy cała stolica
Była jak jedna wielka, żalobna kaplica.
Cisza, kiedy westchnienie brzmi jak echo krzyku,
Kier sztandarów, kier nieba, i tłum na chodnikach.
A wśród skamieniałych, milczących tysięcy,
Tylko turkot lawety, werbel, i nic więcej...

Mój Boże, jakież słowa najprostsze, najkrwawsze,
Potrafią zrównoważyć ten wyraz: „nazawsze”.
Ten żal, że choć kraj cały rozpacza w żalobie,
Nie można nic naprawić, nieczemu zapobiec.
Możemy tylko klęczeć u krypty mogilnej,
Mówić po cichu: „boli!” — i płakać bezsilnie...

JERZY MARLICZ

Ziemia z grobu śp. Marji Piłsudskiej u zwłok Marszałka

Delegacja Polaków z Litwy w osobach prezeski Towarzystwa „Oświata” w Wilkomierzu p. Marji Parczewskiej i członka zarządu Towarzystwa p. Jana Kosski, przywiozła do Warszawy garść ziemi z grobu matki Pierwszego Marszałka Polski ś. p. Marji Piłsudskiej w

Sugintach. Garść tej ziemi przekazana została przez delegację prezesowi Światowego Związku Polaków z Zagranicy, marszałkowi Senatu p. Raczkiewiczowi. Ziemia złożona zostanie u zwłok Pierwszego Marszałka Polski.

Kapitały zebrane na F. O. M. na łódź podwodną im. Marszałka Piłsudskiego

Przewodniczący Funduszu Obrony Morskiej Inspektor Armji Generał Dywizji Kazimierz Sosnkowski w porozumieniu z Zarządem Głównym Ligi Morskiej i Kolonjalnej postanowił, zgodnie z § 2 statutu F. O. M.-u, postawić wniosek do Prezesa Rady Ministrów, aby dotychczas zebrane kapitały na F. O. M. przekazać na budowę łodzi podwodnej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, na który to cel prowadzi w wojsku zbiórka „Fundacja Łodzi Podwodnej im. Marszałka Piłsudskiego”.

Wobec powyższego w związku z licznymi zapytaniem Oddziałów, w jaki sposób uczcić pamięć Marszałka J. Piłsudskiego, Zarząd Główny Ligi Morskiej i Kolonjalnej wzywa wszystkich swych członków, Zarządy Okręgowe, Obwodowe, Oddziałowe, Koła Młodzieży, wreszcie wszystkich swych przyjaciół do jaknajintensywniejszej zbiórki na F. O. M. na Nr. 30860 P. K. O., aby jaknajprędzej łódź podwodna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego mogła być zbudowana.

Już przeszło 600 tys. zł zadeklarował przemysł na pomnik Marszałka

Uchwała prezydium Centralnego Związku Przemysłu Polskiego, wzywająca przemysł do uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego przez zebranie funduszu w wysokości 1 miliona złotych na budowę pomnika, znajduje żywy odzew w przemyśle. Wysokość sum, zgłoszonych do Centralnego Związku przez przemysł wszystkich gałęzi i wszy-

stkich dzielnic kraju, wynosi już 603.500 zł. Dalsze deklaracje napływają.

Centralny Związek przypomina, iż wpłaty kierować należy do Banku Handlowego w Warszawie, bądź do Powszechnego Banku Związkowego w Polsce na rachunek „Centralny Związek Przemysłu Polskiego — fundusz budowy pomnika Marszałka Piłsudskiego”.

(Ciąg dalszy ze str. 3-ej).

charakterystyczna twarz ministra spraw zagranicznych Francji, Lavala. Obok niego widać marsową postać bohatera Verduin, marszałka Petain'a.

Dalej idą Switalski i Senek, marszałkowie Sejmu i Senatu, Rząd i Korpus, dyplomacja, Sejm i Senat, sądownictwo, senaty akademickie, adwokatura, order „Wirtuti Militari”, kawalerowie, związek miast i t. d. i t. d.

Głębokimi szeregami idą pierwsi żołnierze Wodza — Legjoniści. Ci, z którymi w roku 1914 wędrowali do bój o Polskę. Ci, którzy krwawili się dla wielkiej Idee na wszystkich frontach wojny światowej, a potem z Jego rozkazu poszli za druty Szczypliorny, Benjaminowa, Łomży. Ci, na których mógł zawsze liczyć: Wierna do ostatniego tchu gromada żołnierska.

Obok mundurów obecnej armji widać błękitne mundury i maciejówki i szare kurtki strzeleckie. Idą cywile z krzyżami legionowemi, gęsto orderem „Wirtuti Militari” i „Krzyżami Walecznych” ozdobieni. Idą byli legjoniści z pod Nowego Targu i Nowego Sącza w białych góralskich strojach, idą gromadą byli żołnierze Wodza, ze wszystkich stron kraju przybyli, by oddać Mu ostatnią posługę.

Osobną grupę stanowi dawna Pierwsza Kadrowa. Ta, której niegdyś „przypadł w udziale zaszczyt niezmierny”, że pierwsza wkroczyła do Kieżmierzowa i pierwsze graniczne słupy niewoli zwała. W pierwszym szeregu maszerują obok siebie płk. Jur-Gorzehowski, co w roku 1907 Moskole „Dziękuję ci, Pa- wiaku” bojowcom o Niepodległość wykradł i sekretarz generalny B. B. W. R. poseł Brzęk-Osiński w mundurze rotmistrza ułanów.

(Dokończenie nastąpi)

H. T.

Żalobne posiedzenie Polskiej Akademji Literatury

Polska Akademia Literatury urządza w dn. 31 maja br. o godz. 20 w siedzibie Akademji uroczyste zebranie żalobne z powodu zgonu Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Na program złoży się zagajenie zebrania przez Sekretarza Generalnego P. A. L. Juljusza Kadena Bandrowskiego, oraz prelekcja prezesa P. A. L. Wacława Sieroszewskiego, poświęcona Pierwszemu Marszałkowi Polski śp. Józefowi Piłsudskiemu, Wysokiemu Protektorowi Polskiej Akademji Literatury.

Współpracownicy „Gazety Warszawskiej” opuszczają to wydawnictwo

Jak się dowiadujemy, kierownik działu ogłoszeń „Gazety Warszawskiej” p. Tadeusz Małewski wystąpił z tego wydawnictwa.

ALICE DE PAYER

Król Stanisław Leszczyński

16)

Powieść historyczna

— Vis major. Wytlumacz to potem, gdy posiedzenie będzie zamknięte — odrzekł tamten również szeptem.

— Panowie! — zaczął prezes po chwili. — Zwolałem dzisiaj nadzwyczajne walne zgromadzenie, aby zakomunikować wam rozkazy, przesłane nam z centrali, z Londynu. Przedewszystkiem musimy powiedzieć, że sytuacja finansowa naszego związku jest poprostu wstrząsająca. Jedną tylko grupą holenderską zebrała trzysta tysięcy funtów! To jest wspaniały rezultat. My musimy się jeszcze lepiej spisać. Zbierajcie więc datki wszędzie i wytrwale, bodaj nawet natrętnie. Pracujemy przecież dla dobra ogółu... Ale to wszystko oczywiście w cieniu, bez głośnych, nieprawdaż? Panowie, liczę na was!

Jeden z obecnych podniósł rękę, aby poprosić o głos.

— Testamentem i opiekunem wykonałego dzieła, które dziedziczy wielką sumę. Czy mogę mieć pewność, że dziecko za kilka lat otrzyma swój majątek, jeśli- bym teraz oddał go w wasze ręce?

— Ależ naturalnie! — odrzekł dobro-

Międzynarodowa wystawa w Brukseli

Gigantyczny odbiornik radiowy. — Możemy widzieć swój głos!

Stoiska przemysłu radiowego na wystawach międzynarodowych są zawsze pierwszorzędną atrakcją dla zwiedzających. Jednak to, co wystawił Philips w tym roku na otwarcie w dniu 28 kwietnia Międzynarodowej Wystawy w Brukseli, daleko przewyższa wszystko, co dotychczas można było zobaczyć.

Wystawiony jest tam obecnie wielki odbiornik radiowy Philipsa 8 m długości, 2,5 m wysokości i 1,5 m szerokości. Odbiornik ten jest zaopatrzony w 73 lampy radiowe. Jednak nie potężne rozmiary i ilość lamp stanowią o atrakcyjności tego odbiornika, lecz jego wia-

ściwości techniczne, które wywołują zdumienie u widza. Jest to odbiornik, który nie tylko odtwarza dźwięki, lecz pozwala niemożliwą. Każdy zwiedzający może zapomocą tego odbiornika widzieć swój własny głos!

Konstruktorzy Philipsa, których dziełem jest ten tajemniczy aparat, mieli na celu nie tylko udostępnienie dla oka ludzkiego, niewidzialnego dotąd światła dźwięków, lecz i zapoznanie szerokich mas z niezwykle skomplikowanymi procesami, jakie zachodzą we wnętrzu nowoczesnego odbiornika Philipsa.

Każdy radioamator rozumie dziś, że fale elektromagnetyczne, chwytane przez antenę po wzmocnieniu i wyprostowaniu zapomocą lamp odbiornika, wzmacniane są ponownie i doprowadzane do głośnika, który elektryczne drgania zamienia w drgania dźwiękowe. Im większa jest moc i sprawność odbiornika, tem bardziej skomplikowany jest proces tej przemiany.

Skomplikowany sposób działania lamp radiowych, a szczególnie najnowszej lampy oktody, może być najlepiej zrozumiany zapomocą metody pogładowej.

Gigantyczny odbiornik Philipsa na Wystawie Międzynarodowej w Brukseli daje kompletny obraz optyczny tego, co się odbywa w takiej lampie radiowej. Widzi się w niej z początku drgania elektryczne, płynące z anteny do aparatu. Widzi się później fale, jakie wytwarza sama oktoda. Później powstaje mieszanina obu rodzajów drgań. Częstotliwość drgań elektrycznych musi być zmniejszona 5000 razy, aby fale stały się widocznymi dla oka. W tym celu trzeba było skonstruować przyrząd regulujący szybkość tych drgań elektrycznych.

Drgania elektryczne uwidocznione są dwoma sposobami: zapomocą figur świetlnych, które swą formą przypominają systemy kryształów, oglądane pod mikroskopem. Z olbrzymią głębią tańczą te figury w jedną lub drugą stronę z dokładnym zachowaniem rytmu, w jakim nasze ucho przyjmuje dźwięki. Zapomocą tych figur możemy widzieć swój własny głos. Poza to zapomocą tej samej elektryczno-optycznej metody pokazany jest sposób działania aparatu radiowego. Do tego celu służy przyrząd, który ze względu na prostotę budowy może być nazwany „sitem do piasku”. Drgania z anteny i oktody oraz mieszanina obu drgań pokazane są w postaci strumienia piasku na ruchomych taśmach bez końca. Dokładny opis tej skomplikowanej „radio-maszyny” zająłby nam za dużo miejsca. Wystarczy powiedzieć, że tym aparatem można odbierać również normalne audycje radiowe, nastawiając go na żądaną stację. Podczas odbioru audycji radiowej słuchacz może obserwować działanie lampy detektorowej i przyrządu automatycznie regulującego siłę głosu podczas „fadingu”.

A największą atrakcją dla zwiedzających stoisko Philipsa jest dla nich możliwość wystąpienia w charakterze speakera specjalnej stacji nadawczej, na którą nastawiony jest wyżej opisany aparat. Speaker słyszy swój głos w sali i jednocześnie może obserwować jego elektroakustyczne właściwości.

Czekoladę „SANTA” i „SANTA GORZKA” „HAZET”

wyrabiana z najszlachetniejszych ziarn kakaowych należy skosztować.

Modernizacja Scotland Yardu posuwa się stale naprzód

Komisarz policji londyńskiej, lord Trenchard, złożył władzom angielskim raport za rok 1934, zawierający interesujące dane dotyczące pracy i rozwoju słynnej policji angielskiej Scotland Yard. Raport ten stwierdza, iż w Londynie dokonywanych jest przeciętnie rocznie ok. 80.000 różnego rodzaju przestępstw i że najnowsze metody walki z temi przestępstwami przyniosły dobre rezultaty. I tak np. jednym z dość pospolitych przestępstw w Londynie są kradzieże aut, a dzięki najnowszym instrumentom technicznym i nowoczesnej organizacji na 3.622 auta skradzione w ciągu roku ubiegłego policja zdolała odnaleźć 3.477 aut. Obok biura statystycznego Scotland Yardu, zorganizowane zostały specjalne biuro map, które zawiera ogromne mapy poszczególnych dzielnic Londynu. Miejsce popełnienia przestępstwa oznacza się na mapie kolorową chorągiewką, a następnie układa dokładny plan obławy, pościgu itp. Według tych map czyni się również porównania statystyczne.

w jakich dzielnicach miasta dokonywanych jest najwięcej, względnie najwięcej przestępstw. Wielkie usługi w ściganiu przestępców oddają policji londyńskiej wprowadzone niedawno auta t. zw. „radjowe”, które przed połączenie radiowo otrzymują bezpośrednio z centrali Scotland Yardu odpowiednie instrukcje.

Modernizacja Scotland Yardu posuwa się ciągle naprzód. Niedawno angielski minister spraw wewnętrznych zainaugurował nowe laboratorium naukowe dla policji, w którym używa się specjalnych aparatów radioskopijnych do badania śladów pozostawianych przez przestępców. Raport lorda Trencharda stwierdza, iż ilość przestępstw w roku sprawozdawczym zmniejszyła się; i tak, ilość włamań spadła w porównaniu z rokiem poprzednim o 16 proc., ilość kradzieży z wystaw sklepowych o 14 proc., ilość kradzieży aut o 3 proc., rowerów o 13 proc.

Dochody Francji z... zegara automatycznego

W obserwatorium paryjskim znajduje się zegar-automat, który podaje publiczności na zapytanie telefoniczne godzinę z dokładnością do 1/10 sekundy. Ponieważ za każdą informację obowiązuje opłata 50 centimów, a obserwatorium otrzymuje przeciętnie 12.000 pytań dziennie, przeto rząd francuski pobiera z instalacji tego zegara przeszło 2 miliony franków rocznie. Zegar w obserwatorium kontrolowany jest przez t. zw. „zegary-matki”, które znajdują się w miejscu zabezpieczonym całkowicie przed zmia-

nami i wahaniami temperatury. Nikt nie zbliża się do tych zegarów, umieszczonych w głębokiej studni, gdyż nawet ciepło promieniujące z ciała ludzkiego może wpłynąć ujemnie na dokładność ich biegu. „Oko elektryczne” (komórka fotoelektryczna), umieszczona nad ruchem wahadła tych zegarów czuwa na ich ruchu i przesyła automatycznie drogą radiową dokładną godzinę obserwatorów francuskich i stajom nadawczym radiowym, które z kolei przesyłają ją statkom na morzu.

nam w tej chwili potrzebne. Zresztą, w myśl ostatnich rozkazów z Anglii, nie będziemy już więcej podawać nazwisk, nawet przy oficjalnym wprowadzaniu kandydata.

— Jakto? — zapytał mężczyzna, którego tytułowano „Ekscelencją”.

— To bardzo proste... Każdy nowy członek będzie miał dwóch patronów, którzy będą głową odpowiadać za niego.

— O! To chyba ostrożność zbyt datęko posunięta! — odparł dostojnik kościelny (a był to biskup Pamiers).

— Przepraszam Waszą Ekscelencję. Mówię wyłącznie o naszym stopniu, to jest o stowarzyszeniu czynu.

— To znaczy, że stowarzyszenia czytelnicze...

— A nawet stowarzyszenia akademickie zachowują obecny statut. Członkowie znają się wzajemnie i rozpoznają jak najszerzej dobre słowo, nienawidzą do nietolerancji, dobroć, pokój powszechny, troskę o wolność ludzkości...

— Można więc z tego wynioskować — rzekł trzeci osobnik, zasiadający za stołem — że odtąd jedynie my będziemy tajni!

— Tak musi być, panowie! — przerwał czwarty członek zgromadzenia tonem nakazującym posłuch. — Zaraz podam wam wystarczający powód. Nasz

pierwszy minister Frejus, lub, jeśli wolicie, kardynał Fleury nie zrozumiał ani naszych celów, ani naszych humanitarnych zasad. On poprostu nienawidzi nas i użyje wszelkich sposobów, aby nas zniszczyć. Otóż to jest głowa kościoła we Francji, a my szczeniemy się tem, że są wśród nas (tu skłonił się przed tym, którego nazwano Ekscelencją) biskupi i dygnitarze, którzy mogliby przykro odczuć skutki złości kardynała.

Człowiek, który przemówił w sposób tak jasny i dobitny, rozczarował się po zebranych, jakby chciał się przekonać, jakie wrażenie wywarły jego słowa, poczem usiadł. Był to wysoki blondyn; mimo, że wyrażał się po francusku bez zarzutu i prawie bez akcentu, obecni mieli niejasne przecucie, że przybywa on z tamtej strony kanału, z Londynu, gdzie ma swą siedzibę związek centralny.

Słowa jego odniosły zresztą pełny sukces. Poddano angielską propozycję pod głosowanie (jeden głos dla zwykłego członka, dwa głosy dla członka zarządu i pięć głosów dla przewodniczącego). Wniosek został przyjęty.

Po zamknięciu tych debat i paru formalnościach, mających na celu sprawdzenie, czy żaden intruz nie doznał wślizgnąć się na zebranie, towarzysze rozeszli się, ustalwszy datę następnego posiedzenia.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Gdańsk - Bornholm - Gdynia

Program 6-go walnego zjazdu Ligi Morskiej i Kolonialnej w Gdańsku

Kierownictwo Gdańskiego Oddziału Ligi Morskiej i Kolonialnej, podało współpracownikowi naszej redakcji szczegóły programu 6-go zjazdu Ligi Morskiej i Kolonialnej, który odbędzie się — jak donosiliśmy — w dniach 1, 2 i 3 czerwca w Gdańsku.

Zjazd rozpoczyna się w Gdańsku dn. 1 czerwca uroczystą inauguracją. O godz. 10 zostanie odprawiona **Msza św.** w kościele Chrystusa Króla. Kazanie wygłosi **ks. biskup Okoniewski**, który żywo interesuje się sprawami Ligi Morskiej i Kolonialnej.

O godz. 11,30 nastąpi pierwsze, plenarne posiedzenie zjazdu w sali Stoczni Gdańskiej. Zostaną wygłoszone referaty programowe. Prawdopodobnie głos zabierze **p. min. Kwiatkowski** i **generał Orlicz-Dreszer**, prezes zarządu głównego Ligi Morskiej i Kolonialnej, poczem poszczególni delegaci złożą sprawozdania ze swych okręgów, oraz nastąpi wybór komisji zjazdowych.

Po odbytych obradach plenarnych, wszyscy delegaci **uformują pochód**, który skieruje się do Komisariatu Generalnego przy ul. Neugarten. Niestety Polonia gdańska w pochodzie udziału brać nie może. Społeczeństwo polskie z Gdańska powinno jak najliczniej ustawić się wzdłuż ulic, któreimi pochód będzie przechodził.

Przed Komisariatem Generalnym prezes zjazdu złoży **meldunek** najwyższemu dostojnikowi Rzeczypospolitej Polskiej na terenie W. M. Gdańska **Komisarzowi gen. R. P. w Gdańsku min. K. Papee**, poczem nastąpi akt **wmurowania tablicy pamiątkowej** w gmachu Kom. Gen.

Po rozwiązaniu pochodu uczestnicy zja-

zdu udadzą się nad Motławę, gdzie z przed Zielonego mostu odjadą do Nowego Portu na okręt „Kościuszki”.

Od tej chwili zaczyna się najwięcej atrakcyjna część zjazdu. Wszyscy delegaci odbędą polskim transatlantykiem **wycieczkę morską na wyspę Bornholm**. W czasie podróży trwać będą obrady poszczególnych komisji.

W dniu 2 czerwca przewidziany jest postój na Bornholmie. Autokarami uczestnicy zjazdu zwiedzą wyspę i wieczorem tego dnia nastąpi powrót, w czasie którego odbędą się dalsze obrady.

III dzień zjazdu odbędzie się w **Gdyni**. Cały ten dzień trwać będą końcowe obrady, na których zostaną rozpatrywane wnioski poszczególnych komisji. W godzinach wieczornych delegaci rozjadą się do miejsc swojego zamieszkania.

Tylko 5 kwestyj gdańskich

na porządku obrad sesji genewskiej

Jak donosi specjalny korespondent dziennika „Danziger Vorposten” z Genewy, na porządku obrad obecnej sesji Rady Ligi Narodów nie zamieszczono dwóch spraw gdańskich, a mianowicie sprawy noszenia przez członków umundurowanych oddziałów partii hitlerowskiej honorowych sztyletów oraz sprawy zażalenia dwóch funkcjonariuszy sepackich.

Obrady nad pozostałymi 5 kwestyjami gdańskimi rozpoczną się nie wcześniej jak w sobotę.

Prezydent senatu gdańskiego Greiser odbył, po przybyciu do Genewy, rozmowy z referentem dla spraw gdańskich Edenem, Litwinowem, Wysokim Komisarzem Ligi Narodów w Gdańsku Lestrem i stałym delegatem Polski w Genewie, ministrem Komarnickim.

Lista osób odznaczonych Odznaką Honorową LOPP na terenie Pomorskiego Okręgu Wojewódzkiego

I STOPIEŃ — ODZNAKA ZŁOTA.

Kossjor Stefan, prezes Izby Skarbowej w Grudziądzu, **Kozubek Włodzimierz**, inż. dyr. okr. pocz. i telegr. w Bydgoszczy.

II STOPIEŃ — ODZNAKA SREBRNA.

Grochowski Stanisław, em. insp. szkolny w Chojnicach, **Krzywobłocki Stanisław**, kpt. kwat. Morskiego Dyw. Art. Przeciwoł. w Gdyni, **Stachowiak Antoni**, instr. wagonu o. p. l. g. w Bydgoszczy, **Zembowski Stanisław**, inż. kier. fabr. Herzfeld i Victorius w Grudziądzu.

III STOPIEŃ — ODZNAKA BRONZOWA.

Jędrzejewski Stefan, sekr. dyr. okr. pocz.

i telegr. w Bydgoszczy, **Kotecki Józef**, st. asystent P. K. P. w Gdyni, **Lakser Mieczysław**, kier. sekr. Sądu Okr. w Toruniu, **Lipkowski Bronisław**, naucz. w Bysławku, **Malarkiewicz Jan**, kpt. pil. oficer ośw. i instr. Lotn. Szkoły Strzel. i Bombard. w Grudziądzu, **Murawski Feliks**, urzęd. państw. w Nowemmieście, **Ossowski Leon Paweł**, kier. sekr. prokuratury Sądu Okr. w Toruniu, **Pniowski Stanisław**, instr. wagonu o. p. l. g. w Toruniu, **Szczerbiński Kazimierz**, kpt. k-mdt. obozu PW i WF w Tezewie, **Wec Włodzimierz**, podkom. P. P. w Toruniu, **Wieczorkiewicz Stanisław**, chorąży marynarki wojennej w Gdyni, **Wojciechowski Franciszek**, rolnik w Lulkowie.

Echa tragicznej śmierci śp. Stefańskiego z Gdyni

pod kołami pociągu w Bydgoszczy

Jak o tem donosiliśmy, pod kołami pociągu w Bydgoszczy w ub. wtorek zginął w tragiczny sposób **mieszkaniec Gdyni śp. Antoni Stefański**. Znalezione go w straszliwy sposób poranionego przez koła pociągu na torze kolejowym w pobliżu mostu Gdańskiego. Przewieziony do lecznicy powiatowej **Stefański w niespełna dwie godziny później nie odzyskał przytomności zmarł**.

W związku z powyższym wypadkiem proszą nas o wyjaśnienie, iż śp. Stefański nie podróżował bez biletu, gdyż był urzędnikiem wydziału wojskowego dyrekcji kolejowej, a więc nie mógł dostać się pod koła pociągu, uciekając przed kontrolerami, lecz najprawdopodobniej **padł ofiarą nieszczęśliwego wypadku**. Nie jest również wykluczona możliwość

selfmójstwa Stefańskiego, gdyż — jak twierdzą jego koledzy — **w ostatnich dniach zdradzał on silne przygnębienie i rozstrój nerwowy, zachowywał się dziwnie, a nawet przez ostatnich kilka dni wstrzymywał się od jedzenia**. Przygnębienie jego miało związek ze zgonem śp. Marszałka Piłsudskiego. Stefański był uczestnikiem pierwszych walk o niepodległość, jednym z obrońców Lwowa, członkiem POW, a z Marszałkiem Piłsudskim łączyło go wiele wspomnień. Wśród kolegów i znajomych uchodził za człowieka zacnego, niezwykle obowiązkowego, kryształowego charakteru.

Dochodzenia policyjne, które ostatecznie ustalią przyczynę tragicznego wypadku śp. Stefańskiego nie zostały jeszcze ukończone.

Tragiczna katastrofa samochodowa w Sopotach

4 osoby ciężko, 3 osoby lżej ranne

Onegdaj nad wieczorem wydarzyła się w Sopotach katastrofa samochodowa, której ofiarami padło kilka osób. Przebieg katastrofy był następujący: Na skrzyżowaniu ulic Adolfa Hitlera, Gromschallee i Grosse Unterführung zderzyły się samochód ciężarowy sopockiej filii Centrali Mleka Dz. 2936 z samochodem osobowym Dz. 812.

Skutkiem zderzenia wywrócił się załadowany konwiami z mlekiem samochód ciężarowy, a mleko wylało się na ulicę.

Samochodem ciężarowym kierował szofer H. Ringe z Gdańska, a obok niego jechali pomocnik szofera Kurt Schulz i jego żona. R. nie odniósł prawie żadnych obrażeń ciała, zaś towarzyszący mu

Schulz i jego żona doznali tak poważnych ran, że w stanie ciężkim odwieziono ich do lecznicy miejskiej.

Katastrofa spowodowana została nadmiernie szybką jazdą na skrajnie niebezpiecznym zakręcie samochodu ciężarowego. Szofer Ringe był podobno podchmielony i został natychmiast przez policję aresztowany.

Samochodem osobowym, który skutkiem zderzenia został poważnie uszkodzony i również się wywrócił, kierował właściciel, były inspektor kąpielowy Gustaw Sontowski. W samochodzie znajdowali się oprócz niego jego żona i bawiący u nich małżonkowie Köhlerowie z Poznania. **Köhlerowie odnieśli również tak niebezpieczne rany, że musiano ich także przewieźć do lecznicy miejskiej**.

Przed zawodami balonów wolnych o puchar im. pułk. Wańkowicza

Start balonów nastąpi w niedzielę 26 bm. w Toruniu

Jak już kilkakrotnie pisaliśmy, w niedzielę, 26 maja, odbędą się w Toruniu VII krajowe zawody balonów wolnych o puchar im. pułk. Wańkowicza. W zawodach weźmie udział 6 klubów z 11 balonami.

Startować będą:

Z klubu 1 Bataljonu Balonowego w Toruniu balon „Wilno” — pilot por. Michał Filipkowski i pom. pil. por. Kazimierz Mensch; balon „Poznań” — pilot por. Tadeusz Kasprzycki i pom. pil. ppor. Wiktor Dobrzański oraz balon „Lwów” — pilot por. Edward Wirszylło i pom. pil. por. Kazimierz Szurgot.

Z 2 Bataljonu Balonowego w Jabłonie balon „Hel” — pilot por. Władysław Pionko i pom. pil. por. Jerzy Kowalski; balon „Łódź” — pilot por. Rudolf Marcinkowski i pom. pil. por. Bronisław Koblański oraz

balon „Jabłonna” — pilot por. Stefan Sidor i pom. pil. por. Antoni Stencel.

Z Departamentu Aeronautyki balon „Gopło” — pilot por. Jan Zakrzewski, 2-krotny zdobywca pucharu im. pułk. Wańkowicza i pom. pil. kpt. Czesław Dratwa.

Z Sekcji balonowej w Warszawie balon „Syrena” — pilot por. Stanisław Łojasiewicz i pom. pil. inż. Franciszek Janik.

Puchar im. pułk. Wańkowicza.

Z Sekcji balonowej z Legionowa balon „Legjonowo” — pilot kpt. Stefan Nowicki i pom. pil. inż. Józef Rojek.

Z Sekcji balonowej z Krakowa balon „Kraków” — pilot Bronisław Włodarczyk i pom. pil. Olech Truskowski.

Z Sekcji balonowej Mościce balon „Mościce” — pilot inż. Adolf Klódnicki, pom. pil. Bronisław Kasprzak.

Należy zaznaczyć, że w poszczególnych ośrodkach balonowych załogi balonów zostały wylosowane. Następnie pomiędzy załogami zostali wylosowani piloci i pomocnicy pilotów i wreszcie każda z załóg wylosowała balon.

Wczoraj w południe pod przewodnictwem kierownika zawodów, dowódcy 1 balonu balonowego w Toruniu p. mjr. dypl. Kamieńskiego specjalna komisja w składzie p. p.: kpt. Świerzyńskiego, kpt. Guńskiego i kpt. Janusza oraz dokooptowanych do komisji: delegata Miejskiego Komitetu LOPP w Toruniu p. Putza i współpracownika „Dnia Pomorskiego” p. Szymkowiaka, ustaliła drogę losowania kolejność startu balonów.

Kolejność ta jest następująca: jako pierwszy o godz. 16 wystartuje balon „Hel”, a następnie w odstępie od 5 do 10 minut kolejno „Lwów”, „Kraków”, „Jabłonna”, „Legjonowo”, „Mościce”, „Wilno”, „Poznań”, „Gopło”, „Syrena” i jako ostatni „Łódź”.

Zawody — jak wiadomo — odbędą się na polu wzlotów przy hali balonowej. Poprzednio projektowano, aby publiczność, która niewątpliwie weźmie tłumny udział w starcie balonów, miała bezpłatny dostęp na pole wzlotu. Projekt ten jednak obecnie zmieniono i postanowiono pobrać za wstęp minimalną opłatę, która zostanie w całości przekazana na budowę Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marszałka Piłsudskiego. Wstęp ten będzie wynosił 30 groszy od osoby, oraz 10 groszy dla szeregowców i młodzieży szkolnej.

Wystawa polsko-rumuńska w Cluj

Wczoraj została otwarta w Cluj w Rumunii w obecności władz miejskich oraz miejscowych władz uniwersyteckich i szkolnych wystawa polsko-rumuńska, poświęcona życiu młodzieży. W wystawie biorą udział ze strony polskiej liczne organizacje młodzieży na czele ze Związkiem Akademickim „Liga” i harcerstwem oraz ze strony rumuńskiej — harcerstwo i miejscowa młodzież uniwersytecka i szkolna.

Poświęcenie największego statku jugosłowiańskiego

W dn. 23 b. m. odbędzie się w Splicie uroczystość poświęcenia **największego z dotychczas przez Jugosławję posiadanych parowców „Księżna Olga”**. Parowiec ten, posiadający 17 tys. ton wyporności, jest luksusowym statkiem turystycznym, zbudowanym przez angielską stocznnię w Southampton. Chrestną matką statku jest **małżonka ks. regenta Pawła ks. Helena**, która wyjeżdża na uroczystość tę do Splitu.

Wycieczka dziennikarzy szwedzkich w drodze do Gdyni

W sobotę przedpołudniem przybędzie do Gdyni statkiem „Marieholm” wycieczka 22 dziennikarzy, współpracowników największego pisma w Sztokholmie „Svenska Dagbladet”. Goście szwedcy, którzy przybywają do Polski na zaproszenie M. S. Z. zatrzymają się w Gdyni przez cały dzień, przyczem złożą wizyty władzom portowym i miejskim, zwiedzą port, urządzenia przeładunkowe, większe zakłady przemysłowe na nabrzeżach itd.

Wycieczka powita przy statku **delegacja Syndykatu Dziennikarzy Pomorskich**. Techniczną stronę przyjęcia zorganizował „Orbis”.

Zgromadzenie Rady Naczelnej Zw. Polaków w Gdańsku

Z okazji zamknięcia roku pracy organizacyjnej Związku Polaków odbędzie się w dniu 23 czerwca 1935 r. Zgromadzenie Rady Naczelnej.

W związku z tem Zarząd Główny Związku Polaków przygotowuje sprawozdanie z prac dokonanych w drugim roku istnienia Związku Polaków na terenie W. M. Gdańska.

Dodatni bilans pracy Związku Polaków w Gdańsku widoczny jest na pierwszy rzut oka z wyglądu zewnętrznego Gdańska w polskie święta narodowe. Wygląd budynków w polskie święta narodowe jest odbiciem dusz społeczeństwa polskiego w Gdańsku, których przemiany dokonał w krótkim czasie Związek Polaków. To też Zarząd Główny może być pewien, że społeczeństwo sprawiedliwie oceni jego roczne wysiłki.

Odwołanie wyjazdu organizacji kobiecych do Krakowa

Komisja Porozumiewawcza Pomorskich Organizacji Kobiety komunikuje, że niestety, z powodu niemożności ustalenia dotychczas ściśle kosztów przejazdu kolejowego, zmuszona jest odwołać zapowiadany na dzień 25 bm. wyjazd członkiń Pomorskich Organizacji Kobiety do Krakowa w celu złożenia wspólnie holdu u trumny Marszałka Piłsudskiego.

Na ziemiach Pomorza

Budujemy Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marszałka Piłsudskiego

W dniu wczorajszym Oddział Pomorski Zw. Leśników nadesłał do Komitetu Budowy Muzeum Ziemi Pomorskiej list, nast. treści:

Organizacje zrzeszające na terenie Pomorza leśników i ich rodziny na nadzwyczajnych zebraniach odbytych w dniu 15 bm. uchwały ku uczczeniu pamięci Wodza Narodu śp. Marszałka Piłsudskiego asygnować na budowę Muzeum Ziemi Pomorskiej następujące kwoty: Zarząd Okręgu Przystosowania Wojskowego Leśników 300.— zł. Oddział Pomorski Związku Leśników Rz. P. 100.— zł., Zarząd Okręgu i Koło Rodziny Leśnika 50.— zł.

Ponadto Cech Ślusarzy w Toruniu zadeklarował na budowę Muzeum złotych 30.—.

WYKAZ SUM WPLACONYCH W POMORSKIEJ KOMUNALNEJ K. O.

NA KONTO KOMITETU BUDOWY MUZEUM ZIEMI POMORSKIEJ

W ciągu dnia wczorajszego do Pomorskiej Wojewódzkiej Komunalnej Kasy Oszczędności (ul. Mostowa 11 — gmach Starostwa) wpłynęły na konto Komitetu Budowy Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marszałka Piłsudskiego następujące kwoty:

Cech Rzeźnicko-Wędliniarski w Toruniu zł. 100.—.

Kpt. Leopold Jarosławski w Toruniu zł. 20.—.

Inż. Władysław Suryn w Toruniu zł. 10.—.

Generał Dywizji Mieczysław Norwid-Neugebauer, Inspektor Armji w Toruniu zł. 300.—.

Stanisław Mittlener — Podinspektor Naczelnik Urzędu Śledczego w Toruniu zł. 50.—.

Grono Nauczycielskie Państwowej Szkoły Zawodowej Żeńskiej w Toruniu zł. 30.—.

Uczennice Państwowej Szkoły Zawodowej Żeńskiej w m. zł. 50.—.

Organizacja Przystosowania Wojskowego Kobiet do Obrony Kraju, Koło Lokalne w Toruniu zł. 50.—.

Irena Gutwińska, dyrektorka Państwowej Szkoły Zawodowej Żeńskiej w Toruniu zł. 10.—.

Cywilni Piekarze Piekarni Wojskowej w Toruniu za pośrednictwem Adm. „Dnia Pomorskiego“ zł. 17.50.

Nela Kowalska, żona profesora w Toruniu ul. Mickiewicza nr. 126, zł. 5.—. Wacław Hulewicz, Papowo Toruńskie zł. 20.—.

Razem wpłacono zł. 662.50.

Wielka manifestacja żałobna nauczycielstwa w Toruniu

Z inicjatywy Związku Naucz. Polskiego i Inspektoratu Szkolnego w Toruniu odbyła się w niedzielę, 19 bm. w pięknie przystrojonej auli szkoły wydziałowej uroczysta akademja żałobna ku czci śp. Wodza Narodu, w której wzięło udział 630 nauczycieli z pow. toruńskiego, chełmińskiego i wąbrzeskiego. Akademję zagal w zastępstwie przebywającego na uroczystościach pogrzebowych w Krakowie insp. Seiba, podinsp. Gebel, który odczytał Oredzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Następnie przemawiali p. p. Smajkówna, prof. Babinicz, Buchholz i Leśniewski. Chór nauczycielski w zwiększonym składzie wykonał dwie pieśni, zaś p. Rosołowski odegrał na pianinie marsz żałobny Szopena oraz „Pierwszą Brygadę“.

Po złożeniu uroczystego ślubowania i wysłaniu depesz kondolencyjnych do Ministra WR. i OP. i Kuratora O. S. Pom., zebrani przemaszerowali w zwartym szeregu pod pomnik Marszałka, gdzie w podniosłym nastroju dano wyraz głębokim uczuciom w 3 minutowym milczeniu i złożeniu u stóp pomnika wianek żywego kwiecia.

Po akademji odbyło się zebranie Zw. N. P., na którym uchwalono opodatkować się na budowę Muzeum Pomorskiego w ramach organizacji w wysokości conajmniej 1 zł. od osoby, niezależnie od składek, które każdy związkowiec wpłaci na ten sam cel jako nauczyciel.

Należy zaznaczyć, że tak imponujący zjazd nauczycieli, bez względu na przynależność organizacyjną, ma miejsce po raz pierwszy w Toruniu.

Stan z dnia 21 b. m. zł. 19.621.50.
Stan na dzień 22 b. m. zł. 20.284.—.

Wydział Powiatowy w Chełmnie łącząc się w ogólnej żałobie narodowej z powodu śmierci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego na posiedzeniu w dniu 21 maja br. uchwalił ustawić na sali Rady Powiatowej w Chełmnie popiersie Wodza Narodu i przeznaczyć na budowę Muzeum Jego imienia w Toruniu kwotę 3.000 zł.

Stolica Borów Tucholskich w dniu żałoby

Tuchola pamięta krótkie chwile pobytu śp. Marszałka, który w 1921 r. przejeżdżał przez miasto i wykazała w ciężkich dniach żałoby jak głęboko dusza borowiacka odczuła powszechny ból i smutek. — W najgłębszych zakątkach powiatu odbyły się nabożeństwa i obchody żałobne. Na uroczystości pogrzebowe do Warszawy i Krakowa wyruszyły poczty sztandarowe Powst. i Wojsk. w liczbie 6 sztandarów i 18 ludzi. — Wszystkie organizacje urządziły uroczyste posiedzenia żałobne z przyjęciem odpowiednich powadze chwili rezolucji. Nabożeństwa żałobne były odprawiane codziennie w przeciągu tygodnia z inicjatywą społeczeństwa, Federacji i innych organizacji.

W Tucholi w dniu pogrzebu w kościele, przybrany kirem i zielenią, dokoła katafalku, przykrytego sztandarem narodowym ustawiono wartę honorową. Uroczyste nabożeństwo z asystą odprawił ks. dr. Krefft. Katafalk został przez cały dzień w otwartym dla publiczności kościele, a warta zmieniała się co pół godziny. Po zakończeniu nabożeństwa olbrzymi, niemal kilometrowy pochód złożony z członków organizacji i spo-

Wczesny ranek 13 maja br. tak jak całej Polsce, a poniekąd i światu, tak samo i Brodnicy przyniósł tę smutną wiadomość o zgonie śp. I Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, którą podawano sobie z ust do ust przyjmując z niedowierzaniem. Gdy jednak wiadomość ta okazała się faktem, serca wszystkich ogarnęło przygnębienie i rozpacz. W rozpacz tej powstała myśl, która spowodowała — że tak można powiedzieć — samorzutne utworzenie się Komitetu Obywatelskiego, by godnie uczcić pamięć Zmarłego Wodza i Twórcy Polski Odrodzo-

nej. Na czele komitetu stanął p. starosta M. Galusiński, wraz z przedstawicielami wojska, wszystkich organizacji i stowarzyszeń na tut. terenie. Analogicznie powstały komitety gminne, w skład których weszli przedstawiciele wszystkich warstw ludności.

Tego samego dnia, tj. w poniedziałek przed południem przy udziale całego garnizonu nastąpiło uroczyste okrycie sztandaru pułkowego 67 pp. kirem, oraz odczytanie oredzia Pana Prezydenta i rozkazu Inspektora Sił Zbrojnych generała dywizji Rydz-Śmigłego i Ministra Spraw Wojskowych gen. bryg. Kasprzyckiego.

Nazajutrz dnia 14 bm. o godz. 10 po raporcie odebrany przez dowódcę garnizonu p. ppulk. Kotowicza od wojska i organizacji na Rynku im. Marszałka Piłsudskiego odbyła się uroczysta żałobna msza św. z egzekcjami w kościele farnym, w której udział wzięło całe społeczeństwo miasta i okolicy. W tym samym czasie przed popiersem Marszałka ustawionem na Rynku na postumencie okrytym flagą narodową i kirem, wojsko zaciągnęło wartę honorową, którą następnie od godziny 12 przejął Związek Strzelecki. Po bokach płonęły zapalone znicze, a całość przybrana była zielenią. O żałobnym posiedzeniu Rady Miejskiej donosiłemu już poprzednio.

Tak samo jak w dniu 14 bm., odbyły się we wszystkie następne dni tygodnia uroczyste msze św. żałobne, zakupione przez poszczególne organizacje i stowarzyszenia.

Ponadto w sobotę, jako w dniu złożenia zwłok śp. Marszałka na wieczny spoczynek w podziemiach Katedry Wawelskiej odbyła się o godz. 13 uroczysta akademja żałobna na sali Domu Katolickiego wypełniona po brzegi publicznością. Na całość akademji tej złożyło się: odegranie marsza żałobnego przez orkiestrę wojskową 67 p. p., przemówienie p. prof. Zontka i odegranie hymnu narodowego oraz I Brygady.

Na liście kondolencyjnej wyłożonej u p. Starosty Powiatowego umieścił swe podpisy cały szereg osób w imieniu bądźto organizacji czy stowarzyszenia, bądźto w imieniu własnym.

Na terenie powiatu w poszczególnych gminach, parafjach, szkołach i gromadach odbywały się nieustannie w ciągu całego tygodnia uroczyste msze św. żałobne, akademje, uroczyste zebrania rad gminnych i gromadzkich, kółek rolniczych i t. d., podczas których zaobserwować było można niezmiernie wzruszenie i ból jaki dotknął całą ludność, a wyrazem czego były bardzo liczne kondolencje przesyłane na ręce przedstawicieli władz państwowych p. starosty Galusińskiego, oraz zbiorowe uroczyste ślubowania na wierność ideałów tych, których wyrazicielem była postać Marszałka.

W uroczystościach pogrzebowych w Warszawie i Krakowie wzięło udział poczet sztan darowy tut. pułku, poczty sztandarowe wszystkich organizacji, delegacje stowarzyszeń oraz poszczególni członkowie tychże.

CHORA WĄTROBA ZATRUWA ORGANIZM

Zaburzenia w funkcjonowaniu wątroby i wydzielaniu żółci powodują swego rodzaju zatrucie organizmu, a na tem tle szereg najrozmaitszych chorób.

Ziela Magistra Wolskiego „Biliosa“ zawierające znane rośliny egzotyczne Combretum i Boldo, pobudzają wątrobę do właściwej pracy oraz prawidłowego wydzielania żółci i powodują naturalne wypróżnienia. Stosując się przy cierpieniach wątroby i woreczka żółciowego (kamicy żółciowej).

Ziela ze znak. ochr. „Biliosa“ do nabycia w aptekach i drogerjach (składach aptecznych). Wytwórnia Magister E. Wolski, Warszawa, Złota 14, m. 1. 4146

patrzącego pogodnie z portretu, ubranego w czerni, przy którym Strzelcy pełnili wartę honorową.

Odczytane oredzie Pana Prezydenta, prze mówienie, dźwięki żałobnej muzyki, śpiewu i deklaracje złożyły się na tę żałobną uroczystość.

I mimo, że dni uroczystości żałobnych minęły i życie wymaga powrotu do rzeczywistości i pracy, jednak smutek z serc nie ustąpił, a miasto nadal tonie w flagach żałobnych.

Pracownicy chemiczni oplakują zgon Budowniczego Polski

Celem uczczenia pamięci naszego nieśmiertelnego Wodza Pana Marszałka Józefa Piłsudskiego, w Polsko - Belgijskich Zakładach Chemicznych w Toruniu, odbyła się uroczysta akademja, na której została powzięta i podpisana przez wszystkich bez wyjątku 82-ch pracowników firmy,

REZOLUCJA

„Przejęci najgłębszą żałobą w dniu odprawienia naszego Ukochanego Wodza na miejsce Jego Wiecznego Spoczynku, my pracownicy fabryki Polsko - Belgijskie Zakłady Chemiczne S. A. w Toruniu zebrani na uroczystej akademji, ślubujemy i postanawiamy, aby Jego ideę wielkiej i mocarnej Polski zgodnym wysiłkiem naszym i opartym na naszych postępkach trwaniem wzmocnić i strzec jak skarbu najdroższego, a przeciw wrażym na nią zakusom do ostatniego życia tchnienia Jej bronić, abyśmy, gdy kiedyś staniami wszyscy ramię przy ramieniu na wiecznym z Wodzem naszym apelu, móc w serdecznej ofie-

rze złożyć Mu świętego obowiązku naszego spełnienie“.

(82 podpisy).

Rezolucję tę w dwóch egzemplarzach wręczono p. Wojewodzie Pomorskiemu z prośbą o przesłanie do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej profesora Ignacego Mościckiego, patrona przemysłu chemicznego oraz do Prezydium Rady Ministrów.

Trzeci egzemplarz wręczony został panu generałowi Thommee, dowódcy D. O. K. 8 z prośbą o wręczenie Generalnemu Inspektorowi Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej panu generałowi Rydzowi - Śmigłemu.

Równocześnie za przykładem pana Wojewody Pomorskiego wśród pracowników Zakładów zarządzono zbiórke na cel Budowy Muzeum im. Marsz. Piłsudskiego w Toruniu, a która to zbiórka poparta przez wszystkich bez wyjątku pracowników i robotników fabryki dała sumę zł. 500. Kwotę tę w dniu 20 maja zarząd fabryki wpłacił do Kasy Urzędu Wojewódzkiego na cel powyższy.

Dni żałoby w Nowem

Prawda nieubлагana o stracie ogromnej, bolesnej, jaka dotknęła całą Polskę, wstrząsnęła do głębi spokojem małomiasteczkowego życia. Smutek i żal powszechny zaległy dusze wszystkich mieszkańców.

Zastęgli w bólu ludzie poszukali ukojenia w nabożeństwie żałobnym, odprawionem 14 maja w kościele parafjalnym przez ks. prob. Bartkowskiego.

Organizacje społeczne powierzyły smutny obowiązek złożenia wyrazów bólu i żalu na ręce Pana Starosty powiatowego świeckiego panom: burmistrzowi Kuchczyńskiemu, notariuszowi Gauzie, lek. wet. Ozimkiewiczowi i Domańskiemu. Do księgi kondolencji wpisali przez tych panów swe nazwiska: Miasto Nowe, Kom. Miejski B. B. W. R. Nowe, Związek Strzelecki, Związek Weter. Powstań Narod. i Koło Przyjaciół Strzelca.

Obywatele zrzeszeni i niezrzeszeni, a nawet dzieci szkolne przybrały rękawy w opaski kuru.

Na posiedzenie Rady Miejskiej przypadające w dniu 17 maja zjawili się w komplecie Zarząd Miejski, Rada Miejska i wszystkie komisje miejskie z przepaską czarną na lewym rękawie i przepasanemi kirem odznaczonymi. Przed umieszczonym wśród kwiecia i kuru portretem Marszałka odczytał burmistrz Kuchczyński Oredzie Pana Prezy-

denta Rzeczypospolitej i wygłosił przemówienie żałobne.

W czasie odczytywania Oredzia i przemówienia wszyscy obecni stali, zachowując po ostatnim słowie, trzyminutowe milczenie.

Bezpośrednio po tem odczytał burmistrz Kuchczyński uchwałę Zarządu Miejskiego, w której miasto deklaruje na kopiec Marszałka Piłsudskiego oraz na Muzeum Jego Imienia w Toruniu po 100 złotych. Rada Miejska przez powstanie dała wyraz, że czyni uchwałę Zarządu Miejskiego także swoją uchwałą.

Drugie nabożeństwo żałobne odbyło się w sobotę 18 maja. Bezwzględnie po nabożeństwie zebrały się dzieci i ci obywatele, których nie stać na własne radio, przy głośniku szkoły powszechnej, by tu być niemymi uczestnikami orszaku pogrzebowego.

I jeszcze raz złączyli się mieszkańcy Nowego w wspólnej kontemplacji żałobnej na wieczorowej akademji, urządzanej przez gro no nauczycielskie. Niestety nie wszyscy mogli w niej uczestniczyć, bo największa sala w Nowem nie mogła w sobie pomieścić tych rzesz żałobnych gości. Scena wybita kirem, barwami narodowymi i orderu Virtuti Militari pogłębiała uczucia bezgranicznego smutku. Łzy cisnęły się do oczu na widok dobrotliwego oblicza Ukochanego Zmarłego,

Co dadzą Pomorzu nowe koleje?

Nasz wywiad z Dyrektorem Departamentu Utrzymania i Budowy Min. Kom.

Już w najbliższych dniach, rozpoczyna się prace przy budowie nowej linii kolejowej — z Sierpca do Torunia, a wnet potem, w końcu czerwca, lub w lipcu — nastąpić mają pierwsze roboty przy budowie kolei Sierpc—Brodnica. O zamierzeniach tych, pisaliśmy już pokrótce, pragnąc jednak dać naszym Czytelnikom garść bliższych informacji — zwróciliśmy się o nie do czynników miarodajnych. Obecnie śpieszymy podzielić się z Czytelnikami temi cennymi uwagami i wyjaśnieniami, jakie otrzymaliśmy, dzięki uprzejmości p. Dyrektora Departamentu Utrzymania i Budowy Ministerstwa Komunikacji, inż. **Seweryna Andrzejewskiego**.

— Znaczna część naszego kraju — rozpoczyna p. Dyrektor Andrzejewski — a więc Wielkopolska, Pomorze, Śląsk i Małopolska, naogół dobrze jest zaopatrzona na koleje, których dość gęsta sieć pozostała tu jeszcze z czasów zaborczych. Gorzej natomiast przedstawia się sprawa na terenie b. Kongresówki, a specjalnie — na ziemiach wschodnich Rzplitej, szczególnie dotkliwie upośledzonych pod tym względem przez dawne rządy rosyjskie. Jeżeli nawet budowano tu pewne linie, to (jak zresztą i w dwóch innych b. zaborach) przeprowadzono to wyłącznie pod kątem potrzeb i ogólnej polityki państw zaborczych, nie licząc się absolutnie z najżywoźniejszymi nawet interesami ziem polskich i ich ludności.

Z chwilą odzyskania Niepodległości, Polska otrzymała w spuściznę trzy odrębne zamknięte sieci kolejowe poszczególnych dzielnic, odgródzone od siebie granicami dawnych zaborów i niepowiązane ze sobą, a przez to — niedostosowane do konieczności naszego Państwa. Taki stan rzeczy postawił polskie władze kolejowe wobec olbrzymiego zadania — rozbudowy i przystosowania linii kolejowych Rzplitej do tych zmienionych, tak bardzo odmiennych, warunków.

Wśród całego tego splotu zagadnień komunikacyjnych, rozwiązywanych z wielkim wysiłkiem i nakładem kosztów, doniosłe znaczenie posiadało też połączenie Pomorza z innymi dzielnicami kraju. Wsuwając się tu na czoło potrzeb budowę magistrali węglowej, łączącej Śląsk z Gdynią, mamy już za sobą. Teraz przystępujemy z kolei do ostatecznej fazy rozbudowy słabo dotychczas rozwiniętej sieci kolejowej ziemii plockiej, przez co teren ten zostanie związany liniami komunikacyjnymi z Pomorzem, a równocześnie ziemia pomorska uzyska dwie nowe, ważne linie tranzytowe.

Zapytałby może ktoś, dlaczego przeprowadzimy obecnie właśnie te roboty, a nie postaramy się najpierw o zagęszczenie sieci kolejowej na bardziej, niż ta część kraju upośledzonych ziemiach wschodnich? Tak, ale trzeba wziąć pod uwagę również znaczną różnicę gęstości zaludnienia tych dzielnic, jak również niejednakową ich intensywność gospodarczą.

A teraz zaznajomimy pokrótce Czytelników z najistotniejszymi momentami samego projektu budowy tych dwóch nowych pomorsko-plockich linii kolejowych, jak również z historią tej budowy. Już w pierwszych latach po wojnie ówczesne Ministerstwo Kolei zamierzało przebudować okupacyjną wąskotorówkę z Nasielska do Lubicza na linię normalnotorową do Torunia, projektując równocześnie budowę kolei Płock—Brodnica, jako dalszego ciągu linii od Zgierza przez Kutno, pomyślanej, jako arterja ze Śląska ku Pomorzu Mazurskiemu. Z zamierzonych prac wykonano jednak wówczas tylko część, a mianowicie odcinek z Nasielska do Sierpca i rozpoczęto roboty wstępne na odcinku Płock—Sierpc. I dopiero w r. 1932 została podjęta nanowo budowa tej ostatniej linii, oddanej niedawno do eksploatacji. Wreszcie — obecnie Ministerstwo Komunikacji rozpoczyna budowę pozostałych odcinków: Sierpc—Brodnica i Sierpc—Toruń.

Pierwszy z nich, stanowiący (jak to

wyżej wspomnieliśmy) ostatnią część linii, pomyślanej ongiś, jako magistrala węglowa ze Śląska do Brodnicy — obecnie stanie się właściwie odgałęzieniem (z Karsznic) zbudowanej w międzyczasie, głównej magistrali węglowej Herby Nowe—Inowrocław—Gdynia. Odgałęzieniu temu brak jeszcze wprawdzie będzie mostu kolejowego na Wiśle pod Plockiem, ale most ten ma być już wkrótce wybudowany, zresztą przypuszczalnie, jako szosowo-kolejowy.

Tak zaprojektowana magistrala łączy więc najkrótszą drogą dwie, odmiennie gospodarczo, a przez to — uzupełniające się wzajemnie, dzielnice kraju: z północy — powiaty brodnicki, grudziądzki, wąbrzeźnicki i lubawski oraz ziemie plocką — słowem tereny o wysokiej kulturze rolnej, z południa zaś, wielkie centra węglowe i przemysłowe zagłębi, oraz ważne ośrodki przemysłu w Częstochowie, Łodzi, czy Zawierciu. Wśród artykułów wymiany gospodarczej, jakie będą tedy przewożone, na czoło wysuną się niewątpliwie: zboże, węgiel, wytwory przemysłu metalurgicznego itp. — Niezależnie od tego, magistrala ta, w połączeniu z innymi, istniejącymi już liniami Pomorza, stworzy dodatkowe (poza linią Herby—Gdynia) wyjście ku morzu przez Laskowice.

Jeżeli idzie o linię Sierpc—Toruń, to, nie posiadając wprawdzie takiego znaczenia tranzytowego, jak omawiana powyżej — jednak, łącznie z istniejącym już przedłużeniem jej na Nasielsk, stwo-

rzy ona nowe i ważne dodatkowe połączenie z Warszawy do Torunia, krótsze o 7 klm. od linii przez Kutno, a o 35 klm. krótsze od obecnego połączenia stacji prawego brzegu Wisły z Toruniem. Słowem, kolej da lepsze i wielokrotniejsze, niż dotychczas powiązania komunikacyjne centrum Państwa z morzem.

Rozpoczęcie tymczasowego ruchu kolejowego na nowych liniach przewidziane jest już na drugą połowę przyszłego roku. Koszt budowy kolei Sierpc—Toruń wyniesie około 13 miljonów. Ścisłego kosztu budowy linii Sierpc—Brodnica nie da się jeszcze w tej chwili obliczyć; nastąpi to w najbliższym czasie. Całość budowy zostanie wykonana wyłącznie z materiałów krajowych, siłami polskich inżynierów i polskich robotników. Roboty będą prowadzone równocześnie na całej trasie.

Na zakończenie — jeszcze słów kilka wyjaśnienia, czy i kiedy nasze koleje „dogonią” inne państwa zachodnioeuropejskie w rozbudowie ich sieci kolejowej. Otóż — sieć naszą rozbudujemy i uzupełniamy zgodnie z potrzebami gospodarczymi kraju, jednakże niecelowe byłoby takie jej zagęszczenie, jak to np. jest w Niemczech, czy Belgii, które koleje swe budowały w czasie, kiedy stanowiły one jedyny, nowoczesny środek komunikacji. Dziś sytuacja zmieniła się pod tym względem — co też musimy wziąć pod uwagę przy ustalaniu naszej polityki komunikacyjnej.

J. DELIN.

Dalsze uroczystości żałobne w Skórczu

Do opisanych poprzednio uroczystości ku czci zmarłego Marszałka doszła jeszcze jedna i to wspanialsza od poprzednich akademja żałobna i współdział duchowy w pogrzebie Wielkiego Wodza w sobotę dnia 18 bm.

Przed południem o godzinie 9 odbyło się uroczyste nabożeństwo żałobne ze współudziałem szkół, urzędów i towarzyszt ze sztandarami i społeczeństwa. W kościele przy katafalku stała straż honorowa do 12 godziny.

W godzinach popołudniowych zamieniono salę p. Szwarca w kaplicę pogrzebową pięknie w zieleń i kwiaty przybraną z portretem Marszałka, krzyżem, orłem białym itd. O godzinie 5 zaciągnięto wartę honorową, którą stawili członkowie ochotniczej straży ogniowej, KPW., PPW., Wojscy, Zw. Strzelecki, harcerze, harcerki, PWK i KSM.

Wieczorem o godz. 8,30 odbyła się akademja żałobna, przy tłumnym udziale społeczeństwa. Słowo wstępne wypowiedział p. Grzankowski. Chór „Cecylja” odśpiewał „Zmarły człowiecze”. Stosowne wiersze wypowiedzieli pp. Płatówna i Alojzy Cybula. Referat o czynach i zasługach Zmarłego Wodza wygłosił p. nauczyciel Marach, a ks. delegat Karpiński, podniósł w swem przemówieniu zasługi zmarłego Marszałka dla Kościoła katolickiego.

Jednogłośnie uchwalono telegram kondolencyjny, który podpisały wszystkie organizacje. Następnie odśpiewano wspólnie „Boże coś Polskę” a odegraniem przez orkiestrę „Pierwszej Brygady” zakończono akademję, która wywarła na słuchaczach głębokie wrażenie.

Dyrektor Izby P.-H. w Gdyni p. Krupski ustępuje

Z dniem 1 czerwca br. ustępuje ze swego stanowiska długoletni dyrektor Izby Przem. - Handlowej w Gdyni, p. mgr. Henryk Krupski, który przechodzi do pracy w prywatnym przedsiębiorstwie.

Funkcje dyrektora Izby pełnić będzie dotychczasowy wicedyrektor p. Józef Kawczyński.

Budowa dalszej serii kutrów rybackich

Stocznia Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni, po ukończeniu budowy pierwszej serii dziesięciu kutrów rybackich większego typu, przystępuje niebawem do budowy drugiej serii w ilości 25 kutrów. Budowa rozłożona jest na okres dwuletni. Kile pod pierwsze trzy kutry już założono. Budowa tych kutrów ma być ukończona w październiku — listopadzie, t. j. na początku zimowego sezonu połowu ryb.

Zjazd działaczy społecznych powiatów północnych Pomorza

Zwołany przez Polski Zw. Zachodni a odwołany wskutek żałoby zjazd działaczy społecznych północnych powiatów Pomorza, t. j.: kartuskiego, kościerskiego, morskiego i m. Gdyni odbędzie się w NIEDZIELE, 26 B. M. w KARTUZACH w sali „Dworu Kaszubskiego”.

POCZĄTEK OBRAD O GODZ. 11 PRZED POŁUDNIEM.

Z Agencji Konsularnej Republiki Francuskiej w Toruniu

Jak nas informuje Agencja Konsularna Republiki Francuskiej w Toruniu, teren województwa pomorskiego został wyłączony z pod dotychczasowej kompetencji terytorjalnej konsulatu francuskiego w Poznaniu, natomiast placówki konsularne francuskie na Pomorzu podlegać będą wprost generalnemu konsulatu w Warszawie.

Dotychczasowa agencja konsularna francuska w Gdyni została podniesiona do rangi urzędowego wicekonsulatu, z nowo mianowanym wicekonsulem na czele, który w najbliższym czasie urządowanie swe rozpocznie.

Stan wody w Wiśle

Poziom wody w Wiśle i jej dorzeczu wynosił w dniu 22 maja o godz. 7 rano:

W Krakowie (—2,64) —2,58; w Nowym Sączu (Dunajec) (1,28) 1,35; w Przemyśle (San) (—1,98) —1,94; w Zawichoście (1,47) 1,46; w Warszawie (1,25) 1,32; w Wyszakowie (Bug) (0,47); w Pułtusku (Narew) (1,37); w Plocku (1,13) 1,13; w Toruniu (1,18) 1,20; w Fordonie (1,28) 1,27; w Chełmnie (1,00) 1,00; w Grudziądzu (1,32) 1,32; w Korzeniowie (1,46) 1,45; w Pielku (0,64) 0,64; w Tczewie (0,70) 0,68; w Einlage (2,18) 2,14; w Schlievenhorst (2,36) 2,32.

W nawiasach podajemy stan wody z poprzedniego dnia.

Temperatura wody wynosiła o godz. 7 rano w dniu 21 bm. 10,7 st. C., a w dniu 22 bm. 11,4 st. C.

Temperatura powietrza wynosiła 21 bm. o godz. 7 rano 9 st. C., a w dniu 22 bm. 12 st. C.

Kierunek wiatru: wschodni.

Elektryfikacja jest hasłem dzisiejszych czasów.
Spopularyzujcie ideę elektryfikacji przez reklamę

Zelektryfikowany kraj da możność rozwoju przemysłowi elektrotechnicznemu !!!

Numer elektryfikacyjny naszych wydawnictw najlepszą okazją reklamową dla przemysłu i handlu elektrotechnicznego.

Ogłoszenia, reportaże i opisy przyjmujemy do dnia 27 maja b. r.

Koleje państwowe w dniach żałoby narodowej zdały egzamin swej sprawności

Na uroczystości pogrzebu Marszałka Piłsudskiego przewieziono do Warszawy w dniach 15 i 16 bm. 210-ma normalnymi pociągami około 100.000 osób, ponadto przewieziono w tych dniach 15 pociągów dodatkowych z delegacjami i pocztami sztandarowymi wojskowymi, oraz 5 pociągów dodatkowych z organizacjami cywilnymi.

Po ukończeniu uroczystości pogrzebowych w Warszawie w dniu 17 maja uruchomiono 22 pociągi dodatkowe do Krakowa, w tym pociąg żałobny, pociąg Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Rządu, członków Sejmu, dyplomacji, pocztów sztandarowych wojskowych, organizacji społecznych itp.

Pociągi te odeszły z Warszawy w ciągu 7 godzin między godz. 6 po południu 17 bm., a godziną 1 w nocy dnia 18 bm. linią Warszawa — Radom — Kielce — Kraków i linią Warszawa — Częstochowa — Kraków.

Ogółem przybyło do Krakowa na uroczystości żałobne około 125.000 osób w 155 pociągach, w tem 112 normalnych i 43 pociągi dodatkowe.

Służba informacyjna krakowskiej dykcji kolejowej zorganizowana była w ten sposób, że naprzeciw pociągów przybywają-

cych do Krakowa wyjeżdżali informatorzy, którzy przy pomocy ulotek informowali podróżnych o dniu i godzinie powrotu z Krakowa poszczególnych pociągów dodatkowych, przez co uniknięto skupienia podróżnych na dworcach przed odjazdem. Niezależnie od tego na wszystkich dworcach, peronach i przed dworcami były zorganizowane dodatkowe punkty informacyjne.

Wyjazd z Krakowa uczestników uroczystości pogrzebowych w liczbie około 120.000 osób nastąpił w ciągu 30-tu godzin w różnych kierunkach, przy czym największe skupienie było w ciągu pierwszych 18 godzin.

Powrót pociągu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z Krakowa zorganizowano w ten sposób, że członkowie Rządu zegnali Pana Prezydenta w Krakowie, a witali w Warszawie. Pociąg Pana Prezydenta przeprowadzono drogą przez Częstochowę, a pociąg z Rządem krótszą drogą przez Radom.

Cały ten masowy przewóz do Warszawy, Krakowa i z powrotem, pomimo krótkiego terminu i trudności technicznych ze względu na szczupłość dworca w Krakowie, odbył się sprawnie i planowo dzięki największemu wysiłkowi ogółu kolejarzy.

Święto Rzemiosła odbędzie się w Toruniu 23 czerwca

Z plenarnego zebrania Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu

W poniedziałek, 20 maja rb. odbyło się w Grudziądzu plenarne zebranie Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu, pod przewodnictwem prezesa Izby p. Piotra Jakubowskiego, przy udziale wszystkich pp. radnych, delegata Urzędu Wojewódzkiego p. Radcy Barciszewskiego oraz wizytatora szkół dokształc. p. de Mesera z Poznania.

Zebranie odbyło się na sali posiedzeń Izby, w której portret Marszałka Józefa Piłsudskiego udekorowany był kirem i zielenią. Prezes Izby witając na wstępie zebranych, wspominał o śmierci Wielkiego Budowniczego Polski Marszałka Józefa Piłsudskiego. Przedstawiając Jego zasługi dla Polski, prezes p. Jakubowski nawoływał zebranych do naśladowania myśli, woli i idei wielkiego Polaka. Odczytaniem przemówienia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, wygłoszonego na Wawelu w Krakowie przy trumnie ze zwłokami Marszałka Piłsudskiego, oraz trzyminutowym milczeniem, uczczono pamięć wielkiego człowieka i obywatela, który się Polsce dobrze zasłużył. Następnie uchwalono dla uczczenia pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego 500.— zł na Muzeum Narodowe w Toruniu.

Przystępując do kontynuowania porządku obrad, dyrektor Izby p. Biszoff wygłosił obszernie sprawozdanie o stanie gospodarczym rzemiosła na Pomorzu oraz scharakteryzował działalność Izby Rzemieślniczej w I kwartale rb. Następnie referował p. radca Wienczek z Torunia stan prac przygotowawczych dot. urządzenia „Święta Rzemiosła” w Toruniu, poczem po krótkiej dy-

skusji uchwalono ustalić jako termin „Święta Rzemiosła” w Toruniu, dzień 23 czerwca rb., to jest na pierwszą niedzielę po okresie żałoby narodowej. Zebranie uchwaliło następnie udzielić jak najdalej idące poparcie Wystawie Przem.-Rzemieślniczej w Gdyni, która odbędzie się od 29. czerwca do 1. września 1935 r. oraz Pomorskim Pokazem Gospodarczym, które odbędą się jesienią rb. w Grudziądzu.

Zebranie przyjęło do wiadomości projekt reformy ustawy o podatku przemysłowym oraz projekt organizowania biur handlowych przy Izbie Rzemieślniczej, poczem w wolnych głosach wysunięto cały szereg aktualnych zagadnień i zapytania, na które udzielił wyczerpujące wyjaśnienie pp. prezes i dyrektor Izby, delegat Urzędu Wojewódzkiego oraz Wizytator szkół dokształcających.

Tylko kilka dni do pierwszego prosimy pamiętać o odnowieniu przedpłaty na miesiąc czerwiec 1935 r.

Zastrzelił niewygodnego świadka Zbrodnia w cichej wiosce pow. lubawskiego

We wsi Mroczenko w pow. lubawskim popełniono onegdaj zbrodnię na tle porachunków osobistych pomiędzy dwoma jej mieszkańcami.

Wacław Jacuński pałał nienawiścią do Jana Bieniaszewskiego; miał on w najbliższym czasie odpowiadać przed sądem za liczne kradzieże i krzywoprzysięstwo a głównym świadkiem dowodowym w procesie tym miał być Jan Bieniaszewski.

W poniedziałek wieczorem na drodze polnej tuż koło wsi Jacuński strzelił z bronią do Bieniaszewskiego, który ugodzony w głowę padł na miejscu.

Sprawca zabójstwa, zeznał, że broni użył we własnej obronie, ponieważ Bieniaszewski napadł go i zranił nożem w lewą rękę.

Słedztwo stwierdziło jednak że zabójczy strzał oddany był z tyłu. Zabójcę aresztowano i osadzono w areszcie w Nowemście.

Bandyci w roli średniowiecznych katów

Przed kilku dniami dokonano — jak donosiliśmy w jednym z ostatnich numerów pisma naszego — napadu rabunkowego na mieszkanie Rosjanina Grzegorza Jewfimowa w Nowym Porcie.

O napadzie tym dowiadujemy się obecnie bliższych szczegółów. Jewfimow chwalił się swego czasu z pewnych względów, że zaoszczędził sobie 12.000 guld., co jednak nie odpowiada prawdzie. Rabusiom, którzy dokonali napadu bandyckiego chodziło więc o ten majątek. Zamierzali oni zmusić J. do zdradzenia kryjówki, w której przechowywał swój skarb, i w tym celu zastosowali wobec niego średniowieczne metody najbr-

talniejszego znęcania się i męczenia. Płaskimi obcęgami bandyci gnietli mu kończyny palców, poczem zadali kilka ciosów młotkiem w głowę, a wreszcie wbili mu sztydło pod paznokcie u nóg. Oprawcy zadali Jewfimowi kilkanaście uderzeń pięścią w twarz i piersi oraz bill młotkiem w podeszwy nóg.

Torturowany nie mógł oczywiście zdradzić kryjówki skarbu, którego nie posiadał. Wkońcu oprawcy zrezygnowali z dalszego torturowania, zadowolony się wymiennymi w pierwszej wiadomości łupami, opuścili mieszkanie Jewfimowa.

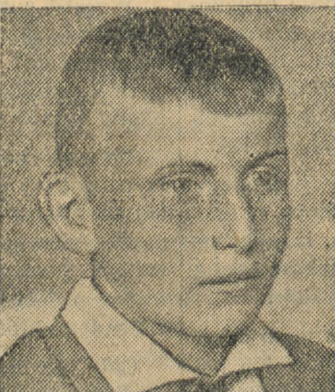
Dzieci wygrywają wielkie sumy

W ciągnięciu ostatniej klasy 32-jej Loterii cały szereg dzieci, dla których rodzice kupili losy, wygrało znaczne sumy. Poniżej podajemy podobiznę najbardziej obdarzonej Polusi Szwajcerołny z Sosnowca, która miała ćwiartkę losu, na który padło 100.000 zł.

Polusia Szwajcerołna

Inny młody szczęśliwiec, to Romcio Rychlewski z Torunia, któremu mama ofiarowała ćwiartkę numeru 83.895, a los przeznaczył temu numerowi 20.000 zł.

Romcio Rychlewski

Oboje cieszą się ogromnie i postanowili dalej grać i spodziewają się znów wygrać na 33-jej Loterii, jeśli nie w okresie letnim, to w dodatkowym ciągnięciu gwiazdkowym w grudniu, gdyż — wiadomo — aniołek o dzieciach pamięta.

Prawda o niemieckim „Krzyżu Honorowym”

W północnej części Pomorza uwijają się ciągle jeszcze jacyś podejrzeni „działacze”, którzy puszczaają kłamliwe wersje w związku z ustanowieniem w Niemczech t. zw. Krzyża Honorowego. Ze sprawą nadania tego krzyża, który swego czasu ustanowiony został przez Prezydenta Rzeszy v. Hindenburga jedynie dla obywateli niemieckich, wiązała ci agenci plotkę o przyznaniu odznaczonym korzyści materialnych w postaci zapomóg, wzgl. żołdu honorowego.

Jest rzeczą bardzo przykrą, że znalazły się jednak na terenie Pomorza nieliczne osoby narodowości polskiej, które okazując najzupełniejszy brak uświadomienia narodowego i patriotycznego, poszły na lep fałszywych obiecań i próbowały nawet składać podania o przyznanie im tego odznaczenia.

Podkreślając, że z nadaniem tego krzyża obywatelom Rzeszy, nie są połączone żadne korzyści materialne, stwierdziliśmy, iż plotki o zapomogach były w niektórych miejscowościach Pomorza wykorzystywane na rzecz propagandy niemieckiej.

Akcja ta jednak nie udała się, gdyż nieliczne zbalamucone jednostki zorjentowawszy się, że padły ofiarą sprytnych agitatorów, pospiesznie wycofały swe podpisy.

Podniesienie bandery Oficerskiego Yacht Klubu w Gdyni

Jak już informowaliśmy, podniesienie bandery OYK w Gdyni zostało odwołane z powodu żałoby narodowej po zgonie Marszałka Piłsudskiego. Obecnie dowiadujemy się, iż uroczystość ta odbędzie się dopiero z końcem czerwca, po zakończeniu się okresu żałoby.

Zniesienie ograniczeń wywozowych z W. M. Gdańska do Polski

Rozporządzenie Komisarza dla kontroli cen z 7 maja r. b., na zasadzie którego wywóz towarów i żywności do Polski uzależniony będzie od zezwolenia Komisarza dla kontroli cen, zostało z ważnością od 23 bm. zniesione.

Tydzień „Sokoła”

Przewodnictwo Dzielnicy Pomorskiej Przypomina Okręgowi i Gniazdom, że w dniach od 26 do 31 maja br. winny przeprowadzić zbiórkę publiczną zgodnie z zezwoleniem Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego z dnia 11 kwietnia 1935 r. Nr. Sp. BP. 8/19.

Z powodu żałoby narodowej należy się wstrzymać od imprez zabawowych i ograniczyć się jedynie do imprez o charakterze poważnym.

Zarządzenie wydane w związku ze zbiórką publiczną ogłoszone w „Sokole na Pomorzu” Nr. 5/35 pozostaje w mocy.

Gniazda wzgl. Okręgi wzywa się, by niezwłocznie zgłosiły zapotrzebowanie na potrzebne do zbiórki druki.

Przewodnictwo Dzielnicy Pomorskiej Zw. Tow. Gimn. „Sokół” w Polsce.

Uroda na codzień Poradnik urody kobiecej

W świecie kobiecym rozbrzmiewa dzisiaj hasło: bądźmy piękne na codzień, pielęgnujmy urodę nieustannie, niech ta czynność będzie naszą troską codzienną, a zabiegi niech się staną taką koniecznością, jak mycie i jedzenie. Najistotniejszym warunkiem urody kobiecej jest cera. Świeża, delikatna, różowa, zdrowa nadająca kobiecie powab i wdzięk młodości. Codzienne mycie skóry twarzy i rąk zamiast mydłem Otrąbkami Abaridowemi nie zatyka porów, co zdarza się przy myciu mydłem, ale masując delikatnie skórę pobudza krwiobieg, czyni skórę zdrową, zaróżowioną. Po tym koniecznym zabiegu wciera się w skórę nieco kremu. Najlepszym do codziennych zabiegów kremem jest Seta. Nadaje się on szczególnie do cery tłustej, gdyż wciera się do sucha i oczyszcza doskonale pory. Zwłaszcza jest niezastąpiony krem Seta pod puder, który trzyma się na nim doskonale. Sprawa pudru ważna w toalecie codziennej. Pudrów zalecanych jest mnóstwo, ale wiele z nich zawiera szkodliwe dla cery przymieszki metaliczne. Z całym przekonaniem i doświadczeniem można zalecić do codziennego użytku absolutnie nieszkodliwy puder roślinny, przygotowany ze sproszkowanych cząsteczek cebulki białej lilji i korzenia fijołkowego. Puder Abarid jest w 14 odcieniach i nadaje się do każdej karnacji. I jeszcze jeden krótki zabieg: umycie zębów naczem innym, jak tylko proszkiem Albol, który rozpuszczając wszelkie naloty na zębach konserwuje i wybiela je, a jednocześnie dezynfekuje jamę ustną. Wszystkie te środki produkuje Laboratorium Perfection.

Laskowice

— Akademia żałobna pocztowców. Dnia 19 maja w pięknie udekorowanej sali urzędu pocztowego Laskowice odbyła się żałobna akademja ku oddaniu hołdu sp. Marszałkowi Piłsudskiemu, w której wzięli udział wszyscy pracownicy urzędu i okolicznych agencji z rodzinami.

Na akademji p. o. naczelnik urzędu Miernik Adam odczytał: Opedzie Pana Prezydenta R. P. do Narodu, odezwę żałobną Pana Ministra Poczty i Teleg., telegram żałobny Dyrektora Okręgu Poczty i Teleg. wysłany do P. Ministra Poczty i Teleg., rozkaz Zarządu Głównego PPW w Warszawie. Po 3-minutowym milczeniu przewodniczący odczytał szczegółowy życiorys sp. Marszałka Piłsudskiego i podał do wiadomości telegram kondolencyjny wysłany do przedstawicieli rządu Pana Starosty Powiatowego w Świeciu.

Na zakończenie prezes Zw. Niż. Prac. Czopara odczytał komunikat żałobny Zw. Okręg. Niż. Prac., oraz wezwał rodziców do wychowania dzieci na prawych obywateli Ojczyzny, w myśl wzniołej idei Marszałka Piłsudskiego.

Inowrocław-Zdrój przed głównym sezonem

Kuracjuszy przybywających do Inowrocławia czeka w tym roku zaraz na wstępie miła niespodzianka. Krocząc główną linią komunikacyjną — ul. Solankową — do zdroju, spostrzega się już zdaleka znamienity symbol zakładów, poważną stylową wieżę, zamykającą piękną perspektywę willowej alei. Perspektywę tę stworzono przez usunięcie niektórych drzew starych zbyt rozłożystych. Na ich miejsce posadzono nowe dekoracyjne drzewka. Wewnątrz i zewnątrz odświeżone zakłady kąpieli solankowych lśnią jasną bielą wśród zieleni kwiatów.

We wszystkich sanatorjach i oddziałach leczniczych, tak dobrze znanych licznym stałym gościom Inowrocławia, wszystko jest gotowe na przyjęcie kuracjuszy krajowych i zagranicznych.

Publiczność, dobrze poinformowana o zaletach zdrojowiska, wie, że Inowrocław wita swych gości uprzejmie i umożliwia im pobyt po najniższych cenach możliwych w uzdrowiskach urządzonych z komfortem. W Inowrocławiu niema cen „sezonowych”. Pokoje umeblowane, pensjonaty i hotele dostępne są dla wszystkich. Koszty kuracji ryczałtowej 3 tygodniowej wynoszą obecnie do 15 czerwca 189 zł., w głównym sezonie 3 tygodniowa kuracja 233 zł., czterotygodniowa — 298 zł. Kuracje ryczałtowe, obejmujące całkowity pobyt kuracyjny w sezonie głównym, to doprawdy wygoda i oszczędność dla publiczności, poszukującej wypoczynku i zdrowia u źródeł zdrojowiska.

W pierwszych dniach maja ożywił się ruch w Inowrocławiu ponad zwykłą normę. Napływają liczne zgłoszenia na najbliższe tygodnie. Orkiestra zdrojowa w zwiększonym składzie gotowa jest do rozpoczęcia sezonu koncertowego. Sezon główny wróży niezwykle ożywienie.

Dzięk

w Toruniu

czwartek
23
majaKalendarzyk rzym.-Kat.
Czwartek: Dezyderjusza — Piątek: JoannyPRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY
w dniu 23 maja br.

W całym kraju pogoda słoneczna ze wzrostem zachmurzenia i skłonnością do burz. Ciepło. Umiarkowane wiatry południowo-wschodnie.

DYŻUR APTEK.

Dzisiaj i jutro dyżurują: w śródmieściu Apteka pod Lwem, Rynek Nowomiejski; na Bydgoskim Przedm.: Apteka św. Anny, ulica Mickiewicza 98 (od godziny 22 do rana); na Mokrem — Apteka pod Łabędziem, ul. Kościuszki (od godz. 22 do rana).

TEATR ZIEMI POMORSKIEJ.

— Dzisiaj o godz. 20,15 — występ Kozaków Kubańskich.
— Jutro — nieczynny.

REPERTUAR KIN:

MARS: „Światło w ciemności”.
ŚWIATOWID: „Niewolnica z Mandalay”.
LIRA: „Grzech”.
ARJA: „Dla ciebie śpiewam” z Kiepurą i „Przygoda o północy” (dzisiaj ostatni raz).
CORSO: „Djablica z Kanzaas” i „Dama z nocnego klubu”.

ZEBRANIA.

— Dzisiaj o godz. 17 w sali geograficznej gimnazjum im. Kopernika — żałobne zebranie koła toruńskiego T. N. S. W.
— Dzisiaj o godz. 18 w sali posiedzeń Rady Miejskiej — zebranie likwidacyjne Miejskiego Komitetu Pomocy Ofiarom Powodzi.
— Dzisiaj o godz. 19 w sekretaracie klubu (Dom Żołnierza) — zebranie sekcji pływackiej WKS Gryf.

WYKŁADY.

— Dzisiaj i jutro o godz. 17 w lokalu Związku Pań Domu przy ul. Kopernika 7 — wykłady p. kpt. Strobla o obronie przeciwgazowej.

WYSTAWY.

— Dzisiaj i dni następne od godz. 10—17 w Domu Miejskim przy ul. Chełmińskiej 16 — wystawa obrazów Apoloniusza Kędzierskiego i Jana Załuski.

Informator
dla przyjezdnych

w Toruniu

Polecamy restauracje i kawiarnie

Dwór Artusa, tel. 19-62. Restauracja o najwykwintniejszej kuchni na Pomorzu pod kierownictwem znakomitych kuchmistrzów wyjada na miejscu i do domu znakomite potrawy na wesela, rauty, przyjęcia. Smaczne i obfite obiady i kolacje. Sale pięknie odrestaurowane na zebrania, bale i zjazdy. W obiad matine, wieczorem dancing towarzyski. Ceny przystępne.

Restauracja „Do Gracjana”, ul. Szczytna róg Szerokiej, tel. 19-96. Polecane zdrowe domowe śniadania, obiady, kolacje znane ze swej dobroci. Fachowo pielęgnowane piwa, skora i rzetelna obsługa, ceny niskie. Nowocześnie urządzone lokal.

Adria, Kawiarnia, Cukiernia, Restauracja, Chełmińska 11, tel. 2006 poleca jako nowość: pierwszorzędną warszawską wyrobę cukierniczą. Dostawy poza dom — punktualnie i szybko. Pierwszej jakości śniadania, obiady i kolacje. Specjalność potrawy z kociolka po 70 gr. Codziennie od godz. 16.30 wielki koncert i dancing. Dobrze pielęgnowane piwo, wino i likiery.

Ośrodek Sportów Wodnych nad Wisłą, obok miejskiego dworca kolejowego. Kawiarnia i restauracja w ogródku. Jedynie miejsce w śródmieściu, gdzie na świeżym powietrzu nad wodą, zdala od ulicznego kurzu można spędzić chwilę wypoczynku pośród słońca i zieleni. Brydż w lokalu i w ogródku. Karty i pogotowie brydżowe na miejscu. Dancing na powietrzu.

Najlepsza okazja kupna:

B. Hozakowski, ul. Mostowa 28, tel. 1174 — Najlepsza i najsłodsza Herbata — Nasiona — Cebulki kwiatowe.

Schwenkgrub-Radjo, Łazienna 17, tel. 1665. Radiodbiorniki, głośniki nowoczesnych typów, oszczędnościowe żarówki po rewelacyjnych cenach. Przyjmuje asygnty Kredytu Kupieckiego.

Browar Okocim, reprezent. A. Freining. Toruń, Podmurna 58, tel. 1334 poleca swoje piwa: marcowe, świętojańskie, porter w beczkach, butelkach i syfonach. Wodę sodową — lemoniady.

Najstarszy i pierwszy Polski Zakład Optyczny, Franciszek Seidler, Toruń, Optyk i handlarz. Obok poczty. Staro-miejski Rynek 16. Telefon 1574. Dostawa dla kas chorych klinik ocznych i dla wojska.

Z miasta

— Nabożeństwo żałobne. W dniu 28 bm. o godz. 8.30 odbędzie się w kościele garnizonowym uroczyste nabożeństwo żałobne za spokój duszy Wodza Narodu i Armii Pol-

skiej, Najwyższego Protektora Polskiego Białego Krzyża, na które zapraszają: Zarząd Okręgu Pomorskiego i Zarząd Koła Toruń Polskiego Białego Krzyża.

— **Baczność Oficerowie Rezerwy!** Przypominamy, że w niedzielę 26 bm., odbędzie się strzelanie z broni małokalibrowej na strzelnicy w Zieleńcu. Zbiórka o godz. 8.30 na miejscu w Zieleńcu. Dla 3 najlepszych strzelców przewidziane są nagrody. Obecność wszystkich obowiązkowa. Zarząd.

— **Dzisiaj śpiewa zespół Kozaków Kubańskich.** W czwartek 23 bm., o godz. 20,15 jedyny występ zespołu Kozaków Kubańskich, pod dyrykcją księżnej Elżbiety Gagarinowej, z własnym oryginalnym repertuarem. Zespół Kozaków Kubańskich, doskonały zespół baletkowy, wszystko to składa się na barwną całość. Jedyny występ gości wzbudzi niewątpliwie w Toruniu, jak dotąd wszędzie, prawdziwe zainteresowanie.

— **Likwidacja Miejskiego Komitetu Pomocy Ofiarom Powodzi.** W czwartek, 23 maja, o godz. 18 w sali posiedzeń Rady Miejskiej w ratuszu (pokój 22) odbędzie się zebranie Miejskiego Komitetu Pomocy Ofiarom Powodzi. Na porządku obrad likwidacja Miejskiego Komitetu Pomocy Ofiarom Powodzi.

Groźny pożar w śródmieściu Torunia
Straż pożarna wyratowała z objętego ogniem
mieszkania 5 osób

Wczoraj w godzinach popołudniowych wybuchł pożar w oficynie domu przy ulicy Szerokiej 19, w której na I piętrze mieszkają czeladnicy i uczniowie zakładu rzeźniczego mistrza Rożkowskiego.

Pożar wybuchł w mieszkaniu czeladników, które malarz Dräger z ul. Lubickiej na polecenie czeladników chciał „wydezynfekować” dość prymitywnym sposobem — w wiadrze blaszanym palił siarkę, co miało wygubić pluskwy, wspólnie z czeladnikami „zamieszkującymi” pokoje oficyny. Siarka paląc się wybuchła, a że nikt nie kontrolował jak się „proces dezynfekcyjny” odbywa, nikt też nie zauważył jak się siarka rozlała i jak najpierw zajęły się drewniane ściany łóżek, a potem pościel. Gdy płomienie zaczęły się wydobywać z mieszkania na podwórze — spostrzeżono dopiero pożar i zaalarmowano straż, która też zaraz przybyła na miejsce, pod osobistą komendą dyrektora Klińskiego.

Gdy straż nadjechała, pożar już szalał na dobre. I-sze piętro było w płomieniach. Dostęp do II-go piętra, na którym znajdowała się rodzina Bronisława Araczewskiego, składająca się z żony i czworga dzieci — był już odcięty. Rozpacz więzionych przez ogień była straszna. Nim nadjechała drabina automatyczna, przy pomocy której rodzinę Araczewskich wydobyto z odciętego mieszkania, publiczność truchlała...

Straż wypełniła jednak szybko swe zadanie. Po wyratowaniu rodziny Araczewskich bardzo szybko najpierw zlokalizowała pożar, a potem go ugasiła. Straty oblicza się na sumę 2.400 zł; spaliło się urządzenie mieszkania czeladników, część klatki schodowej i sufit.

Właścicielem domu jest Bank Przemysłowców w Poznaniu. Na miejsce pożaru, w chwilę po wybuchu, przybyli p. prokurator Walecki i kierownik Wydziału Śledczego p. podkomisarz Chełmiński.

Z posiedzenia Rady Miejskiej

Plan zabudowania miasta Torunia głównym tematem obrad

Wczoraj pod przewodnictwem prezydenta miasta p. Bolta odbyło się zwyczajne posiedzenie Rady Miejskiej.

Pierwsze siedem punktów porządku obrad omówiono bardzo szybko, bo w przeciągu 10 minut. Uchwalono drobne zmiany w paragrafie 4, 9 i 11 statutu Miejskiego Gimnazjum Żeńskiego, wybrano p. Balwinę Baracz (Małe Garbary 14) na opiekuna społecznego w obwodzie 4 okręgu III w Toruniu, przyznano pp. Marji Myślińskiej i Władysławie Brzeskiej tereny pod budowę domu na Osiedlu A przy ul. Reja, przyjęto do wiadomości pisma p. Wojewody Pomorskiego w sprawie: przydziału parcel budowlanych dziewięciu parcelantom, odstąpienia dwóch parcel Państwowemu Banku Rolnemu, nabycia terenu od małżonków Jastrzębskich na rozszerzenie ulicy Kraszewskiego, darowizny w postaci 8.000 cegieł na rzecz parafii Chrystusa Króla na Mokrem, zniesienia podatku od zbytku mieszkaniowego i zaciągnięcia pożyczki z Funduszu Pracy w kwocie 100.000 zł.

Pozatem uchwalono jeszcze zakupić parcele od p. Antoniego Slega na rozszerzenie ulicy Grudziądzkiej i na urządzenie ulicy projektowanej w okolicy ul. Wybickiego Grudziądzkiej oraz od p. Władysława Uklejewskiego na urządzenie ulicy projektowanej w okolicy ul. Koniuchy i ul. Kozackiej, wreszcie obniżono z 15 proc. na 10 proc. stawkę podatkową od zajmowanych lokali, lub ich części, w hotelach, pensjonatach, pokojach umebowanych, gospodach, zajazdach i domach noclegowych.

Głównym tematem obrad był plan zabudowania miasta Torunia. Omawianie tej sprawy trwało ponad dwie godziny.

Z istoty planu, opracowywanego przez

— XXI premiera Teatru Ziemi Pomorskiej. W sobotę, 25 bm., o godz. 20 premiera sztuki lotniczej pt. „Nocne loty” Lisiewiczów. Jest to pierwsza sztuka lotnicza na scenie toruńskiego teatru. Ciekawe zagadnienia, jakie poruszają w tej sztuce autorzy — zagadnienia wewnętrznego ustosunkowania się „ludzi powietrza” do codziennego problemu życia, w połączeniu z niezwykle efektami scenicznymi i ciekawą oprawą dekoracyjną Feliksa Krassowskiego, dają barwną całość.

Poszczególne role w wykonaniu pp.: Mazarekówny, Pytlasińskiej, Skassówny, Cybulskiego, Czesławskiego, Ilcewicza, Kalinowicza, Koczanowicza, Kwaskowskiego, Ostoji-Staszewskiego, Szyndlera i Tatarskiego.

W niedzielę, 26 bm., o godz. 16 pełna niefrasobliwego humoru komedia Józefa Korzeniowskiego pt. „Wasy i peruka”, po cenach zniżonych od gr. 25 do zł 1,45. Wieczorem o godz. 20 „Nocne loty” Lisiewiczów.

Z URZĘDU STANU CYWILNEGO.

Dnia 21 maja zgłoszono:

Urodzenia: litograf Włodzimierz Gretmann (syna), urzędnik państw. Henryk Sosnowski (córkę), inwalida Bolesław Ziółkowski (córkę), urzędnik Jan Aniołowski (córkę), rzeźnik Izidor Serowski (córkę), kołodziej Władysław Trepanowski (córkę), robotnik Jan Wiśniewski (córkę) i robotnik Bolesław Więclawski (córkę). Ponadto zgłoszono urodzenie jednego nieślubnego syna.

Zgony: Jadwiga Kędziorska, lat 9, Weronika Weidemann, lat 43, Marianna Górka, lat 69, Jerzy Bogatkowski, lat 2, Adam Dobucki, 3 miesiące, Edward Wiesie, lat 23, Bolesław Pachowiak lat 24, Mirosław Tredewicz, 2 miesiące i Teresa Jopczyńska, 2 miesiące.

KINO „LIRA“

ul. Strumyńska 3.

Wspaniały film!

Największa gwiazda ekranów światowych
JOAN CRAWFORD
w najwspanialszym arcydziele życiowym,
o wiele mówiącym tytule

Grzech

Obrazującym walkę duszy ze zmysłami!
Reżyserji Lewisa Milestone

Arcyfilm który na długo zostanie w pamięci każdego!

W nadprogramie Najnowszy tygodnik aktualności

Początek o g. 5, 7 i 9. W niedzielę o g. 8, 5, 7 i 9.

Książki toruńskie

Skróty

Tempo życia współczesnego jest gorące. Żyjemy schorzałym pulsem, rytmem poprostu sportowym. Niema czasu na czytanie gazet, niema czasu na chodzenie do teatru, na przeczytanie książki.

A tymczasem życie społeczne coraz bardziej się komplikuje, coraz więcej zadań przed nami do spełnienia.

Mamy tyle towarzystw, organizacji, że niepodobna wszystkich ich nazw spamiętać. Postępujemy się zatem skrótami, a więc PW, i WF, LOPP, LMK, TOL, itd.

U niejednych wręcz budzi się reakcja na taką „skrótość” współczesnego życia. Ale oż zrobić?

Oto wpadła mi przy czytaniu gazety w oko taka nazwa: „KOMISJA POLITYKI GOSPODARCZEJ BIURA EKONOMICZNEGO IZB I ORGANIZACJI ROLNYCH ORAZ PRZEMYSŁU ROLNEGO ZACHODNIEJ POLSKI W POZNANIU”. (Autentyczne!)

Proszę to wymówić jednym tohem. Ja nie mogę.

A w skrócie tak będzie nazwa tej szanownej instytucji wyglądała: K. P. G. B. E. I. O. R. P. R. Z. P. w P.

Prosimy to spamiętać! Wątpimy bardzo, czy sam prezes tej instytucji potrafi ogarnąć pamięcią taki zawili alfabet.

I teraz nie wiemy: potrzebne są skróty, czy potrzebne nie są?

(as.)

Urzednicy kolejowi pamięci
zmarłego Wodza Narodu

Odbyło się uroczyste żałobne zebranie koła macierzystego Związku Urzędniców Kolejowych w Toruniu.

Po wygłoszeniu słowa wstępnego poświęconego śmierci śp. I. Marszałka Józefa Piłsudskiego, Wielkiego Wodza i Budowniczo-go Polski, prezes koła Tycner odczytał orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, po-czem nastąpiła chwila milczenia.

Zebrani do głębi przejęci okrutną stratą z powodu zgonu Wodza Narodu i Zwycięskiego Wskrziesiciela Polski, uchwalili „rzeka-żać 50 zł na Muzeum Ziemi Pomorskiej imienia Józefa Piłsudskiego. Do Warszawy na pogrzeb śp. Marszałka wysłano poczet sztandarowy.

Święto pułkowe 4 p. lotniczego

Pierwsze to święto pułkowe w naszym mieście, które obchodzono w okresie żałoby narodowej.

Wczoraj wieczorem na lotnisku przy blaskach pochodni odbył się capstrzyk: odczytanie rozkazu dowódcy ppłk. dypl. Kuźmińskiego, podkreślającego powagę chwili w jakiej pułk obchodzi swe 11-lecie, apel poległych, modlitwa a na zakończenie przy zniczach płonących dokoła pomnika Poległych i żałobnym rytmie werbla — defilada pułku przed dowódcą.

Nauczyciele szkół średnich złożą
hołd pamięci Wodza

Koło toruńskie Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych złoży hołd ceniom zmarłego Wodza i Wychowawcy Narodu na uroczystym zebraniu w czwartek, 23 bm., o g. 17 w sali geograficznej państwowego gimnazjum im. M. Kopernika. O gremjalny udział wszystkich koleżanek i kolegów uczących w zakładach średnich Torunia prosi — Zarząd.

Na białym czworoboku

Lira — „Grzech“

Nowela Sommerset Maugham daje widocznie aktorom duże pole do popisu i dostarcza publiczności wielu silnych wrażeń, skoro sfilmowano ją już poraz drugi, czy też trzeci.

Jako Sadie Thompson pamiętamy doskonale Głorię Swanson, lecz Joan Crawford nie potrzebuje się obawiać żadnych porównań. Przejmująca prostota jej gry, niezwykła wyrazistość ust i oczu, czynią wrażenie wstrząsające i niezapomniane.

W nadprogramie pokazano nam tygodnik P. A. Ta, świetną groteskę rysunkową Disney'a oraz krótki reportaż Pracy, stojący na bardzo wysokim poziomie, niewątpliwie najlepszy z oglądanych dotychczas polskich filmów propagandowych. (Mar.)

Pełna tabela wczorajszego ciągnięcia Loterii

I-sze i II-gie ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE

Zł. 1.000.000 na nr. 87111	Zł. 1.000 na n-ry: 5147 5717 10013
Zł. 10.000 na n-ry: 83910 129765	13337 15684 19654 25400 27432 35404
Zł. 5.000 na n-ry: 2237 31232 42818	37449 42486 46480 51252 53176 69621
53032 56501 66044 146228 158946	74567 79058 85353 85971 91720 93961
Zł. 2.000 na n-ry: 12810 16002 16152	95492 99286 105045 105069 113945
19743 37502 43337 63251 66402 70227	114191 116882 123401 124222 126047
72937 75265 77180 82159 97833 100060	126566 128510 130981 134354 136812
110776 122001 131702 133432 143267	140261 144938 151365 152384 154632
146705 162988 164221 164610 166731	158462 159417 164228 166139 166744
173262 178258 183505 184639	167443 170809 177483

88 942 115028 45 140 88 315 400 9 32	890 911 33189 443 606 37 982 34065 211	38398 39355 753 41289 337 429 594
48 61 526 718 19 21 50 841 946 71	326 35026 449 706 40 982 36616 943 72	838 43858 983 44092 46202 75 48016 26
116025 303 19 73 530 646 827 60 117045	37046 64 121 264 742 806 67 98	307 49 138.
120 52 79 95 205 51 337 413 510 628	38139 934 39162 463 665.	50067 393 630 51154 83 592 967 52049
709 30 864 979 118125 30 470 504 20	40037 150 285 3383 935 41372 465 941	613 53026 55677 57061 58368 59025 167
601 16 714 31 48 900 68 119084 201 43	42089 204 360 548 94 943 43055 208 312	60099 461 799 61434 591 62060 63947
345 51 515 67 86 695 774 936 49 87.	47123 300 421 739 849 51 29abgknjz266	64655 65786 66335 719 67014 400 68674
833 63 80 89 956 121196 207 91 329	44018 88 465 668 45141 81 587 842 53	69005.
408 53 628 42 741 63 821 78 79 960	46336 467 763 911 47123 300 421 739 849	70201 913 71116 762 899 72173 576
122103 37 55 72 329 63 471 542 613	51 48000 904 19 49401 727 900.	73926 74247 675 75357 450 738.
57 726 54 860 943 123057 311 40 77	51017 254 623 99 799 52716 72 53339	76915 79097 209 544
418 35 646 96 714 34 37 89 884 96	89 572 832 54406 17 940 55371 440 732	80153 502 860 81142 331 82394 83214
124214 315 490 714 814 40 942 73 92	58406 57 916 59175 309 495 840 91.	458 598 84185 85807 86140 813 14 87583
125004 35 103 270 344 98 583 90 856	60040 139 65 458 548 85 732 61022	634 834 88122 484 89034 62 272 711
92 941 126135 380 95 453 56 619 35 51	79 237 366 462 752 98 981 62090 234 49	90273 91387 558 92134 84 410 536 686
63 927 99 127075 137 535 622 714 957	414 748 63633 64432 606 65455 552 644	94091 133 904 95508 57 64 96284360 687
128044 64 316 77 586 59 634 760 82 97	77 872 66168 334 85 67167 620 880 87	9779499331 843
811 87 973 129142 348 622 774.	974 68016 23 245 463 581 721 69025 110	100417 101681 102272 569 751 103274
130009 60 199 269 386 94 456 539 728	70 346.	392 512 896 104165 529 914 105194 654
30 891 938 82 83 131051 122 65 201	70590 714 71698 763 72447 617 783 806	65 856 106025 416 525 107046 78 696
69 362 431 731 34 47 83 981 132006 61	986 97 73047 333 638 48 9995 7414 243	108035 850 109113
210 65 75 443 523 33 684 97 741 133039	331 48 79 762 75031 208 464 72 721 804	110475 585 111039 437 43 561 112105
54 180 312 45 47 556 678 770 876 911	972.	450 771 76 113127 358 853
46 134049 176 271 84 598 604 839 977	76067 203 16 19 360 862 957 77277	114122 214 309 829 31 115126 116399
135012 15 119 272 347 62 520 616 56	540 604 746 78036 613 710 79098 170	117022 446 118028 119097 209 923 120087
784 830 44 959 64 136061 96 154 58	923.	159 997 121946 122374 504 123198 124059
234 329 49 635 58 734 76 813 902 16	80156 560 819 81098 152 64 490 522	253 83 899 981 126277 686 127992 128197
137028 120 462 549 99 645 767 871 94	624 40 58 82 723 82195 245 507 748 885	129950 130070 185 286 604 47 830 131468
138107 247 75 318 22 443 83 642 739	83274 84177 229 575 83 990 85012 696	709 997 132257 338 408 133393 134942
98 139019 52 259 429 541 93 716 839.	709 901 43 86165 96 267 361 79 741	135172 556 826 136905 137661 663 776
140066 134 263 93 324 404 81 513 366	950 54 87299 383 971 88281 523 63 753	139563 979
81 769 811 44 85 905 83 141048 156 58	905 89671 715.	140138 330 727 141202 511 873 142094
233 63 65 71 72 301 60 79 418 667 708	90147 360 649 718 805 91099 187	416 597 933 144541 984 145461 146123
35 80 909 95 142143 62 204 449 556	205 316 868 97 92194 208 518 622 93063	147099 232 671 980 148284 149207 472
99 628 77 743 849 936 143208 15 98	266 464 611 751 94061 613 43 95085	150114 30 415 563 875 151006 944
419 558 749 54 920 144057 117 381 427	239 41 477 686 976 96965 97041 808	152362 466 504 153561 932 154049 934
604 74 85 835 145103 80 231 397 423	87 98133 245 69 979 99998.	155077 838 90 156094 657 961 158056
557 74 661 751 62 847 919 34 146082	100048 55 84 210 29 659 785 101188	249 411 573 843 159224 614 160648
165 75 82 96 237 51 307 41 65 413 538	467 761 917 18 20 102028 486 551 640	161239 680 706 827 74 971 162222 714
89 653 758 864 147010 105 89 256 303	779 929 103063 115 439 51 65 708 56	164680 165093 541 944 55 166012 48 74
6 704 53 96 148342 52 471 614 900 32	104131 592 746 63 97 105013 156 260	84 167016 420 22 942 74 168695 169717
52 91 149125 36 86 250 53 79 340 56	89 338 494 511 879 106596 600 19 781	170101 352 816 171638 813 172359 98
85 456 534 702 20 24 875 900.	107 303 59 90 746 981 108244 630 842	173067 126 174000 66 386 626 774 175363
150139 208 88 99 567 300 42 854 66	109017 63 922 48.	463 761 958 176337 40 442 647 177363
925 151035 39 54 338 561 97 98 643	110226 620 36 64 73 806 17 47 111052	178262 565 179587 180458 986 181199
93 94 700 20 67 152000 133 222 325 39	98 101 55 86 744 994 112086 149 250	201 57 922 182523 607 822 69 183827 56
661 726 861 86 918 81 150007 165 239	97 391 680 707 89 113286 429 624 68	
46 87 87 301 43 98 495 502 51 621 45	795 114001 65 172 297 396 519 46 727	
735 86 92 889 959 88 154074 165 221	999 115142 245 424 540 702 835 116127	
339 84 567 748 866 901 74 155075 130	501 65 760 76 992 117310 818 118180	
93 214 59 61 340 475 531 706 34 61	688 887 923 119362 410 719.	
873 923 156107 65 66 226 309 17 467	120050 71 390 740 121153 450 90 92	
75 510 55 89 698 720 68 805 30 911	514 649 122007 263 82 123039 182 686	
157401 45 220 3 247 361 63 494 526	124086 182 409 815 125147 99 663 734	
646 70 89 715 52 55 62 937 158032 53	642 954 126007 93 113 41 88 957 67	
77 123 319 66 697 763 804 956 189147	127362 853 128013 309 769 129203.	
73 77 303 79 664 790 915 35.	130204 308 27 28 436 49 813 131409	
160070 202 62 321 59 417 32 49 508	738 971 132184 566 133 543 642 705	
34 602 84 825 51 55 82 161012 65 236	14 868 134161 465 93 946 135091 453	
53 225 320 80 493 555 91 839 64 80	83 992 136034 47 48 95 214 70 365 504	
926 72 162026 48 187 253 308 433 532	63 232 137047 293 924 138210 45 339 973	
299 784 815 973 163117 19 41 218 76	139491.	
469 538 655 87 827 51 989 164114 220	140065 315 433 837 948 141164 232	
300 14 410 506 602 710 925 165058 182	616 40 84 715 83 142269 814 143283	
323 509 560 726 80 854 98 909 25 93	655 866 144078 89 421 145150 84 786	
166098 159 213 16 22 80 437 598 765	891 146137 327 545 147205 883 148278	
851 54 943 167029 44 62 91 106 56	907 78 149679 849.	
59 252 320 405 53 93 585 96 613 80	150109 68 729 834 935 151113 16 350	
733 57 839 57 83 168040 53 121 42 51	758.	
98 217 46 386 447 61 530 87 715 897	152158 269 595 706 153071 402 84 839	
968 169131 90 253 352 99 407 529 45	36 154059 287 383 480 587 726 155493	
643 98 735 923 80 92.	25 156011 417 799 157055 448 645 722	
170131 61 338 430 74 88 572 620 731	828 158115 706 159127 236 458 585 732.	
819 40 939 83 171308 21 56 510 761 94	160006 131 273 600 07 774 934 161478	
934 71 81 172003 66 68 228 64 72 356	572 76 947 162054 275 450 525 74 743	
477 523 705 31 893 173183 274 80 98 337	163154 285 408 8 967 164160 572 763	
538 94 608 23 727 861 80 86 995 96	165054 166 99 700 87 166303 34 71 445	
174013 109 268 333 64 93 654 713 44 804	503 802 932 167479 526 610 168087 380	
21 29 175058 97 291 305 495 504 88 93	554 651 169010 449 786 847.	
615 81 793 809 74 176006 227 29 40 53	170342 920 171312 572 677 172112 325	
96 476 592 670 79 759 76 77 834 76 952	699 899 173352 643 389 174087 947 175008	
177283 300 03 458 81 96 581 637 67	18 114 46 201 313 544 914 176190 444	
178141 70 249 97 99 533 82 607 73 81	505 812 177188 600 178464 920 179035	
93 735 61 842 179216 324 72 402 646 95	290 430 579 600 726 840.	
718 63 801.	180038 97 338 58 508 97 82 38 181021	
180016 35 81 259 60 95 98 99 304 18	507 639 182132 50 52 277 439 695 858 72	
409 97 625 96 712 48 85 824 910 181020	922 49 183881 910 184243 320 494 796	
38 142 320 86 98 561 613 85 760 63 865	906 506 683 756 852 184143 96 206 94 372	
290 182004 126 59 205 301 30 570 90 673		
803 900 74 183065 79 209 21 91 379 483		
75 506 683 756 852 184143 96 206 94 372		
906 804 937.		

Jak wygrać na loterii?
Dowiecie się najlepiej w KOLEKTURZE **KAFTALA** gdzie **Król Wygranych MILJON** zawitał już dwukrotnie (na Nr. Nr. 61.415 i 72.450) **Losy I. kla sy już są do nabycia.**

Po 200 złotych

8 61 272 328 31 418 65 512 16 18 682	227 358 522 51 67 624 763 91 801 7 95
844 973 1061 102 68 321 25 404 82 518	57024 386 466 77 548 75 659 758 83 832
57 646 67 846 2089 105 8 31 243 385 416	34 42 902 58001 134 288 444 522 93 739
608 63 67 812 73 907 58 92 3148 66 218	63 99 887 973 59002 32 172 270 665 909
67 342 432 40 638 62 733 802 920 26	50
39 49 91 4076 88 127 69 345 433 69 523	60019 74 116 68 79 219 58 324 37 451
97 663 787 811 89 980 5099 106 45 259	510 92 633 71 716 34 47 840 912 61278
323 91 515 37 70 730 856 67 6147 234	307 469 520 77 94 782 94 970 74 97
350 500 602 79 83 800 959 69 7038 41	62025 102 96 245 404 42 82 668 716 35
266 523 50 83 697 816 60 74 981 8044	58 876 929 63185 374 81 82 401 82 632
59 110 18 253 364 423 70 85 553 602 15	55 773 859 926 64083 108 34 54 313 406
29 47 59 707 891 961 71 9154 84 93 210	7 70 588 90 681 765 74 94 946 65008
314 25 32 69 477 86 563 96 859 92 912	158 65 88 261 359 456 95 591 96 600 37
96	835 38 66028 110 307 437 646 68 868
10074 257 315 21 77 540 83 97 668 81	913 54 67010 19 92 101 35 320 41 53
817 37 98 973 11552 697 703 90 12064	84 506 807 984 68256 415 530 47 60 62
93 125 210 338 494 521 69 753 96 13047	651 84 733 34 36 822 975 91 69111 26
93 134 39 292 350 91 98 403 634 66 773	90 245 74 371 567 78 614 804 87
931 43 14020 45 174 321 45 97 406 49	70121 234 68 69 339 72 524 606 59
559 617 31 77 87 786 978 15017 60 154	82 792 71026 35 88 89 179 208 92 352
78 236 66 478 629 713 872 98 16115 21	54 400 6 30 78 507 626 710 921 26
34 64 262 365 43	

Z całego kraju

DOKTOR FILOZOFJI SKAZANY ZA OSZUSTWO

We Lwowie odbyła się rozprawa karna przeciwko 47-letniemu doktorowi filozofii Bolesławowi Nyczowi, którego afera, wytryta w ub. roku przez policję, uczyniła głośnym jego nazwisko.

Dr. Nycz oskarżony był o to, że w roku 1933 nabył u niewydzielonych złodziei działający cenny aparaty fotograficzne, skradzionych w firmie „Foto Radio Palace” oraz biżuterię, skradzioną u sędziego śledczego Lorbera w Tarnopolu.

Dalej akt oskarżenia zarzucał mu, że w Wilnie, przedstawiając się jubilerowi Kazimierzowi Malinowskiemu, jako — profesor uniwersytetu Stefana Batorego, dr. Jan Sierpiński, kupił pierścionki za 1300 zł., gotówką zapłacił 300 zł., a na pokrycie reszty wystawił trzy weksle, opatrzone sfałszowanym podpisem dr. Sierpińskiego.

Na rozprawie osk. Nycz bronił się w ten sposób, że aparaty oraz biżuterię nabył w dobrej wierze, nie wiedząc, iż pochodzą z kradzieży. Zaprzeczył natomiast, jakoby w Wilnie przedstawiał się za prof. uniwersytetu dr. Sierpińskiego.

Po przeprowadzonej rozprawie trybunał skazał dr. Nycza na rok więzienia i 600 zł. grzywny oraz utratę praw obywatelskich na przeciąg 5 lat.

NIE CHCIAŁ SAM ZAWISNĄĆ NA SZUBIENICY

Przed kilku dniami donosiliśmy o mordzie, którego ofiarą padł gajowy Stanisław Mądrzak, zastrzelony skrytobójczo w lesie majątności Turko przez kłusowników.

W toku dalszych dochodzeń prowadzonych przez policję ujęto już następnego dnia dwóch znanych i niebezpiecznych kłusowników a mianowicie Józefa Kwaśkiewicza i Stanisława Grzesiaka. Pozory oraz zebrany materiał dowodowy wskazywał na aresztowanych, jako na sprawców zbrodni.

W toku przesłuchania Kwaśkiewicz przyznał się do zbrodni, twierdząc że gajowego zastrzelił Grzesiak. Grzesiak natomiast wypiera się udziału w zbrodni, przedstawiając na dowód swego twierdzenia swe „alibi”.

Przeprowadzone dalsze dochodzenia ustaliły obecnie że Grzesiak został niewinnie aresztowany, gdyż krytycznej nocy znajdował się w domu. Wzięty w krzyżowy ogień pytań, Kwaśkiewicz przyznał się, że umyślnie wciągnął swego kompana do zbrodni, nie chcąc sam siedzieć w więzieniu, ani też zginąć bez niego na szubienicy.

Grzesiaka zwolniono. Kwaśkiewiczowi, który odpowiadać będzie już w niedługim czasie przed sądem grozi kara śmierci.

ZDERZENIE AUTOBUSU Z MOTOCYKLEM

Przy jednej z ulic Cieszyńska nastąpiło katastrofalne zderzenie autobusu z motocyklem. — Dwóch pasażerów motocyklu urzędnik kasy skarbowej Rudolf Hluszek i towarzyszący mu 6-letni syn profesora gimnazjum, Zdechlikiewicz, doznali poważnych ran. Ofiary wypadku przewieziono do szpitala w Cieszynie.

SKAZANA ZA „GROŻENIE” HITLEREM

Przed sądem okręgowym w Poznaniu stanęła 63-letnia Marja Bleschke, była współwłaścicielka cukierni „Palermo” przy ulicy św. Marcina a później restauracji „Eska” przy ul. Gwarnej, oskarżona o zniewagę państwa polskiego i instytucji sądowych.

W roku 1933 i 34 miała ona się kilkakrotnie w sposób obraźliwy wyrazić o sądach polskich, przyczem oświadczyła, że „gdy Hitler przyjdzie zrobi porządek”. Służącą nazwała „polsisches Schwein”.

Sąd biorąc pod uwagę podwyższył wiek oskarżonej oraz ograniczenie umysłowe, skazał ją na 1 tydzień aresztu z zawieszeniem na 4 lata.

szkoła literacki — wygł. M. Dąbrowska, 18.30 „Skryżynka ogólna” — omówił dr. M. Stępiński, 18.40 „Życie kulturalne i artystyczne stolicy”, 18.45 Koncert solistów (płyty), 19.07 Zapowiedź programu na dz. nast. 19.15 „Poznajmy przepisy finansowo-rolne” — wygłosił inż. Fr. Zoll, 19.25 Wiadom. sport. lokalne, 19.29 Wiad. sport. ogólnopolskie, 19.35 Koncert z Torunia, 19.50 Felieton aktualny, 20.00 „Jak pracujemy i żyjemy w Polsce”, 21.00 Słuchowisko z Lwowa, 21.30 K. Sikorski: Sekstet smyczkowy d-moll op. 6, 22.00 Koncert reklamowy, 22.15 Koncert w wyk. Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego, 23.00 — 23.05 Wiadom. meteor. dla komunikacji lotn., 23.05 — 23.30 Muzyka z płyt, 23.30—23.45 Odczyt w języku angielskim o Marszałku — wygł. kpt. Jerzy Podolski.

ROZGŁOSIENIA TORUŃSKA

8.30—7.45 Tr. z Warszawy, 7.45 Program na dz. bież. 7.50 Wskazówki praktyczne, 8.00—8.20 Tr. z Warszawy, 11.57 Tr. z Warszawy i Krakowa, 12.02—12.30 Tr. z Warszawy, Krakowa i Katowic, 12.30—14.00 Tr. z Warszawy, 15.35 Przegląd giełdowy, 15.45 Tr. z Krakowa, 16.30—18.30 Tr. z Warszawy, 18.30 Chwilka społeczna, 18.35 „Wizyta w Puszczy Tucholskiej”, Odczyt wygł. St. Kaczmarek, 18.50 Feliet. Ork. Symf. pod dyr. Leop. Stokowskiego (płyty), 19.07 Zapowiedź programu na dz. nast. 19.15 Utw. skrzynki w wyk. E. Umińskiej, 19.25 Wiadom. sport. z Pomerza, 19.29 Tr. z Warszawy, 19.35 „Chór Pomorski” w holdzie Marszałkowi, 19.50 — 21.00 Tr. z Warszawy, 21.00—22.00 Tr. z Lwowa i Warszawy, 22.00 Koncert reklamowy, 22.15—23.20 Tr. z Warszawy.

ZAGRANICA

17.00 Lipsk. Wesole popołudnia, 17.05 Rzym. Koncert solistów, 17.15 Bratysława. Koncert skrz. J. S.

Bacha, 17.15 Koszyce. Muzyka cygańska, 17.25 Brno. Piosenki amerykańskie, 17.30 Wiedeń. Arje operowa, 18.30 Moskwa (Kom.). „Kościel Nieśmiertelny” — opera Rimski-Korsakowa (montaż), 19.00 Koenigswust. Koncert kamer., 19.00 Wrocław. Koncert wieczorny radjoork., 19.00 Frankfurt. Koncert rozrywk., 19.35 Praga, „Otello” — opera Verdiego, 19.35 Bratysława, „Wioska w Algierze” — opera Rossiniego, 19.35 Budapeszt. Recital śpiewaczy, 20.00 Wiedeń. Koncert rozrywkowy, 20.00 Bruksela franc., „Arleżanka” dramat Daudeta z muz. Bizeta, 20.10 Berlin. Wieczór muzyko-wokalny, 20.10 Monachium. Wielki wesoly wieczór, 20.15 Frankfurt. Koncert orkiestr., 20.15 Lipsk. „Na tańczącej fall” — wieczór rozrywkowy, 20.20 Ryga. Koncert muzyki operowej, 20.50 Mediolan. Koncert symf. z udziałem wioloncz. Maillardiego, 20.50 Rzym. „Uprowadzenie z seraju” — opera Mozarta (tr. z Florencji), 21.10 Hlversum. Symfonia III Beethovena, 21.25 Wiedeń. „Cudowny Bar” — audycja muzyczna, 22.00 Luksemburg. Współczesna muzyka niemiecka, 22.15 Warszawa. Koncert małej radjoork. 22.15 Kopenhaga. Kwartet smyczk. Haydna, 22.30 Sztutgart. Pieśni klasyczne, 22.35 Brno. Muzyka lekka, 23.00 Lipsk. Muzyka współczesna, 24.00 Hamburg. Koncert nocny, 24.00 Sztutgart. Koncert nocny.

Piątek, 24 maja

ROZGŁOSIENIA WARSZAWSKA

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”, 6.38 Pobudka do gimnastyki, 6.38 Gimnastyka, 6.50—7.15, 7.25—7.45. Muzyka poranna z płyt, 7.15 Dziennik poranny, 7.45 Program na dzień bież. 7.50 Wskazówki praktyczne, 8.00 Audycja dla szkół, 8.05—8.20 Audycja dla poborowych, 11.57 Sygnal czasu z Warsz. Obs. Astr. 12.05 Hefnal z Krakowa, 12.05 Wiadom. meteor. 12.05 Koncert z płyt, 12.50—12.55 Chwilka dla kobiet, 12.55 Dziennik południowy, 13.05 Muzyka symfoniczna rosyjskich kompozytorów (płyty), 13.30 Koncert z Krakowa, 13.55—14.00 Wiadom. o eksporcie polskim, 15.35 Przegląd giełdowy, 15.45 Muzyka (płyty), 16.30 Lisy do dzieci (starszych) omówi W. Tatarakiewicz-Malkowska, 16.45 Kwadrans słynnych artystów (płyty), 17.00 „Dyskutujemy o Instytucje macierzyńskim” — odczyt wygł. R. Czaplinska-Murmelichowa, 17.15 Koncert solistów, Wygł. St. Argańska (śpiew), Z. Rabczewicza (fortep.), i prof. L. Ursteina (akomp.). W programie muzyka polska, 17.40 Audycja symfoniczna z Filharmonii Warszawskiej, złożony z utworów L. V. Beethovena w wyk. ork. Filh. Warsz. pod dyr. J. Horentsteina z udziałem chóru przy kościele Zbawiciela i solistów: M. Karwowska (sopran), H. Leska (alt.), A. Golebiowski (tenor) i A. Michalowski (bas), I. 1) Symfonia I C-lur a) Adagio — molto allegro, b) Andante cantabile, c) Menuetto, d) Adagio — Allegro molto e vivace — wyk. orkiestra, II. 2) Symfonia IX d-moll a) Allegro ma non troppo u poco maestoso, b) Molto vivace, c) Adagio molto e cantabile, d) Finales — wyk. solistów, chór i orkiestra. W przerwie — Dziennik wieści oraz „Jak pracujemy i żyjemy w Polsce”, 22.30 Audycja muzyka z Wilna, 22.45 Odczyt ze Lwowa, 23.00 Wiadom. meteor. dla komunikacji lotniczej, 23.05 Muzyka salonowa w wyk. Orkiestry Alberta Sandera (płyty).

ROZGŁOSIENIA TORUŃSKA

6.30 Tr. z Warszawy, 7.45 Program na dzień bież. 7.50 Wskazówki praktyczne, 8.00—8.20 Tr. z Warszawy, 11.57 Tr. z Warszawy i Krakowa, 12.02—12.30 Tr. z Warszawy, 13.30—14.00 Tr. z Krakowa i Warszawy, 14.00—14.45 Utwory Chopina w wyk. słynnych pianistów (płyty), 15.45—17.40 Tr. z Warszawy, 17.40—18.30 Tr. z Lwowa i Warszawy, 18.30 Koncert reklamowy, 18.45 Znakomci skrzypkowie (płyty), 19.07 Zapowiedź programu na dzień nast. 19.15—19.25 Wiad. gosp. z Pomerza, 19.25 Wiadom. sportowe z Pomerza, 19.29 Tr. z Warszawy, 19.35 Tr. z Lwowa i Warszawy, 20.00 „Jak spędzić święto” — pogadanka, wygł. H. Gąsiorowski, 20.05—22.30 Tr. z Krakowa i Warszawy, 22.30—23.00 Tr. z Wilna i Lwowa, 23.00—23.05 Tr. z Warszawy.

ZAGRANICA

17.00 Wrocław. Popołudnie muzyczne, 17.15 Wiedeń. Koncert solistów, 18.00 Koenigswusterhausen. Recital śpiew. Głany F. Labia, 18.15 Budapeszt. Muzyka salonowa, 19.00 Kłobucko. Koncert rozrywk., 19.00 Wrocław. „Tańce z dawnych dobrych czasów”, 19.00 Leningrad. Koncert symf. z Filharm., 19.13 Ryga. Koncert symf. pod dyr. Medinsa, 19.30 Bratysława.

wa. Koncert radjoorkiestry, 19.30 Koszyce. Muzyka lekka, 19.30 Budapeszt. „Don Juan”, opera Mozarta (tr. z Opery Królewskiej), 19.30 Sztutgart. Utwory 15-letniego kompozytora Rehfelda, 20.00 Moskwa (Kom.). Zagadki muzyczne, 20.00 Beromuenster. „Izrael w Egipcie”, 20.15 Praga. Koncert chóru kobiecego, 20.15 Bukareszt. Koncert symf. pod dyr. Georgescu z udziałem Dinico, 20.15 Berlin. „Marienkantate” — Graenera, 20.35 National Progr. Uroczysty koncert w obecności króla i królowej, 21.00 Moskwa (WCSPS). Soliści teatru Wielkiego, 21.10 Praga. Koncert poświęcony twórczości Dworka z udziałem pianisty Firkusowa, 21.10 Frankfurt. Recital fort. Giesena, 21.10 Koenigswust. „Święty młot”, hymn pracy, 21.50 Lipsk. „Piękna młynarka” — cykl pieśni Schuberta, 22.10 Wiedeń. Koncert orkiestrowy, 22.30 Kopenhaga. Muzyka lekka, 22.30 Lipsk. Koncert nocny Lipskiej ork. symf. 23.55 Wiedeń. Muzyka lekka, 24.00 Frankfurt. Utwory J. S. Bacha w wyk. chóru i solisty.

WIZYTA W PUSZCZY TUCHOLSKIEJ

Lasy na Pomorzu nie są duże pod względem obszaru. Wyjątek stanowi puszcza tucholska, rozciągająca się między Świeciem, Koronowem, Tucholą, Chojnicami, Kościełczyzną i Starogardem, trzy razy większa od puszczy Białowieskiej. Mało jest znana, omiatają ją szlaki turystyczne. O puszczy tucholskiej, jej wnętrzu, w którym dotychczas zachowały się rzadkie gatunki drzew, zanikłe gdzieś indziej, jak cisy, brekinie oraz zwierzęta jak borsuki, które są otoczone specjalną ochroną, mówić będzie w Rozgłosni Pomorskiej p. Stefan Kaczmarek z Olsza dnia czwartek 23 bm. o godz. 18.35.

CHÓR POMORSKI W HOLDZIE

Dziś we czwartek o godz. 19.35 nada Rozgłosni Pomorska na wszystkie rozgłosni Polskiego Radja koncert w wykonaniu „Lutni” toruńskiej pod dyrykcją p. Rutkowskiego. W programie pieśni Gounoda, Schuberta, Górczyckiego i Nowowiejskiego. Koncert ten będzie jeszcze jednym ogniwem holdu składanego przez cały Naród cieniem Marszałka Józefa Piłsudskiego.

WYCIECZKA KOLARSKA DLA RADJO-SŁUCHACZY

W nadchodzącą niedzielę dnia 26 maja o godzinie 8.30 rano wyruszy z Torunia trzecia kolejna wycieczka kolarska dla radjo-słuchaczy organizowana przez Rozgłosni Pomorską wespół z sekcją kolarską WKS. Gryfu i kołem toruńskim Pomorskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Trasa tej wycieczki poprowadzi z Torunia, do Chełmy po przez Lubiankę do Barbarki i powrotem do Torunia, przyczem trasa wyniesie około 45 km. W Chełmży nastąpi zwiedzenie kościoła pokatedralnego, w Barbarce zaś miejscę odpustowe. Upřednie zgłoszenia są niepotrzebne. Wystarczy okazać przewodnikowi opłacony kwit abonamentowy za ostatni miesiąc, członkowie zaś wspomnianych organizacji legitymują się legitymacjami członkowskimi.

HOLD DZIECI POMORSKICH

Okolicznościową audycję wokalną-słowną nada Rozgłosni Pomorska w wykonaniu chóru dzieci szkoły powszechnej numer 5 z Mokrego w sobotę dnia 25 bm. o godz. 18.45.

WYCIECZKI ZE STAROGARDU

W piątkowej pogadance krajoznawczej stały prelegent turystyki Rozgłosni Pomorskiej p. Henryk Gąsiorowski mówić będzie o możliwościach wycieczkowych ze Starogardu.

Programy radiowe

Czwartek, 23 maja

ROZGŁOSIENIA WARSZAWSKA

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”, 6.38 Pobudka do gimnastyki, 6.38 Gimnastyka, 6.50—7.15, 7.25—7.45. Muzyka poranna z płyt, 7.45 Program na dz. bież. 7.50 Wskazówki praktyczne, 8.00 Aud. dla szkół, 8.05—8.20 Audycja dla poborowych, 11.57 Sygnal czasu z Warsz. Obs. Astron. 12.00 Hefnal z Krakowa, 12.03 Wiadom. meteor. 12.05 Audycja dla szkół: „Dawni poeci” (recytacje i piosenki), 12.30 Koncert szkolny z Filharmonii Warsz. Wygł.: Ork. Filh. pod dyr. Br. Wolfstala, Helena Lipowska (śpiew), Bol. Woytowicz (fort.), prof. L. Urstein — akomp. Słowo wstępne wypowied. T. Mayzner, 1 a) Moniuszko: Elegia, b) Chopin: 1) Nokturn F-dur, 2) Chopin: a) Marsz żałobny z sonaty b-moll, b) Etiuda c-moll op. 10 Nr. 12, c) Etiuda a-moll op. 25 Nr. 11 — wyk. Bol. Woytowicz, II. 3) Moniuszko: Uwert. „Bajka” — wyk. ork., 4) Moniuszko: „Gdyby ranem słońcem” z op. „Halca” — wyk. H. Lipowska. W przerwie około 13.00 Chwilka dla kobiet oraz Dz. połudn. 13.50 „Z rynku pracy”, 13.55—14.00 Wiadom. o eksporcie polsk., 15.35 Przegląd giełdowy, 15.45—16.30 Muzyka (płyty), 16.30 Pogadanka w języku francuskim p. t. „Les beaux monuments de l'architecture en France: Les châteaux de la Loire: le château de Cheverny, le château de Chenonceaux — wygłosi L. Rouquiny, 16.45 Kwadrans słynnych artystów (płyty), Mozart (arr. Beethoven): Temat z wariacjami w wyk. Emanuela Feuermana (wiolonczela), 17.00 Reportaż ze Lwowa, 17.15 Sonaty w wyk. L. Nowackiej-Iskiej (fort.) i E. Umińskiej (skrz.), 18.00 Pieśni w wyk. Al. Michałowskiego, 18.15 „Literatura a służba społeczna” —

Średnia Szkoła Zawodowa Żeńska z prawami szkół państwowych w Bydgoszczy, ul. Konarskiego 5

proceedzi 3-letni dział krawieczyzny, jednoroczny dział przysposobienia krawiecko-bielżniarskiego oraz jednoroczny dział gospodarstwa domowego. Program nauki obejmuje praktyczną i teoretyczną naukę zawodu oraz przedmioty ogólnokształcące. Zapisy przyjmują sekretariat szkoły codziennie od godz. 11—13 oraz od godz. 17—18. Egzamin wstępny odbędzie się dnia 17 i 18 czerwca b. r.

3. K. 8/32. 4673
PRZETARG PRZYMUSOWY nieruchomości w Burkacie położonych i w księdze wieczystej Burkat wykazy 8 i 123 na imię Emilji z Dorowskich Wilkowskiej, żony rolnika w Burkacie zapisanych, odbędzie się w drodze egzekucji w dniu 19 lipca 1935 r. o godz. 10 przed podpisaniem Sądem pokój 25. Działowo, dnia 30 kwietnia 1935 r. ZI. 420-Gr. Sąd Grodzki.

WZMIANKA O PRZETARGU.

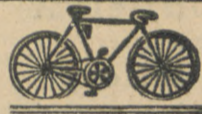
Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych ogłosiło przetarg nieograniczony na wykonanie zabudowy około 880 gospodarstw powstałych z parcelacji rządowej w r. 1935 na terenie Województwa Poznańskiego i Pomorskiego. Pełny tekst ogłoszenia jest umieszczony w Monitorze Polskim Nr. 114 z dn. 18 maja 35 r. oraz Dzienniku Urzędowym Wojewódzkim — Poznańskim. Informacji technicznej udzielają: Wydziały Rolnictwa i Reform Rolnych w Urzędach Wojewódzkich w Warszawie, Poznaniu, Toruniu, Krakowie, Lwowie, Stanisławowie, Białymstoku i Wilnie. Zlec. 2009. 4645

PRZETARG.

Kierownik 58 drużyny pracy w Wielkiej Wsi pow. morski, ogłasza niniejszym przetarg na artykuły kolonijalne i mięsne na 100 ludzi od 1 czerwca br. Warunki dostawy do przejrzenia w kancelarii drużyny. Stający do przetargu winni złożyć wadium w wysokości 50,— zł, które po zaakceptowaniu cen wynosić będzie 10% miesiecznego obrotu. Oferty w zaklepanych kopertach należy składać do dnia 28 maja na ręce komisji przetargowej pod adresem: Wielkowieś, Drużyna Pracy 58. Komisja zastrzega sobie wybór ofert. 4656 Kierownik.

I OGŁOSZENIE.

Zarząd Spółki Akcyjnej „KOLEJ LOKALNA CHEMZA — MELNO” zwołuje stosownie do postanowień §§ 10—19 statutu **Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów** na dzień 22 czerwca 1935 r. na godzinę 11 przed południem do Starostwa Powiatowego w Grudziądzu, ul. Młyńska Nr. 20 (sala posiedzeń I. p.) Porządek dzienny tego Zgromadzenia jest następujący: 1) wybór przewodniczącego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia, 2) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1934 r. oraz sprawozdania Rady Nadzorczej o zamknięciu rachunków za wyżej wymieniony okres czasu, 3) uchwała co do kwitowania Zarządu i Rady Nadzorczej z wykonania przez nich obowiązków, 4) uchwała co do pokrycia niedoboru, 5) wybór członków Rady Nadzorczej. Warunki prawa do głosu na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu określa § 20 statutu. Ewentualne dodatkowe wnioski do porządku dziennego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia mogą być zgłoszone na piśmie do dnia 6 czerwca 1935 r. do Zarządu Spółki w Grudziądzu, ul. Młyńska Nr. 19. 4678

Przy składzie broni i amunicji otworzyliśmy specjalny dział **rowerów i części do nich.** Zakupy korzystne, również na asygnaty „Kredyt 4400 Kupiecki” **Pomorska Spółka Myśliwska** Toruń, Łazienna 32, telefon nr. 1577. **Bufetowa** potrzebna od zaraz, Toruń, Mickiewicza 106, Restauracja. 4677

KWIT ABONAMENTOWY.

Do Urzędu Pocztowego w Zamawiam niniejszym abonament *) na „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA” „DZIEN GRUDZIĄDZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI”, na mies. czerwiec 1935 r. i proszę należność zł. 2.89 pobrać przez listowe.

Imię i nazwisko _____ Pocztą _____

Miejscowość _____

K W I T P O C Z T O W Y

Odbiór kwoty **zł. 2.89** tytułem prenumeraty *) „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIĄDZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI” **za mies. czerwiec 1935 r.** potwierdzam.

_____ dnia _____

*) Nie stosownie przekreślić.

KWIT ABONAMENTOWY.

Do Urzędu Pocztowego w Zamawiam niniejszym abonament *) na „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA” „DZIEN GRUDZIĄDZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI”, na mies. czerwiec 1935 r. i proszę należność — zł. 2.89 pobrać przez listowe.

Imię i nazwisko _____ Pocztą _____

Miejscowość _____

K W I T P O C Z T O W Y

Odbiór kwoty **zł. 2.89** tytułem prenumeraty *) „DZIEN POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEN GRUDZIĄDZKI”, „DZIEN BYDGOSKI”, „DZIEN TCZEWSKI” **za mies. czerwiec 1935 r.** potwierdzam.

_____ dnia _____

*) Nie stosownie przekreślić.

